

Közlekedési Újság

Noviszád, 1939 június 21, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 169. szám

Elégett egy nagy angol utasszállító repülőgép

Hat ember eltűnt, egy megsebesült

Londonból jelentik: Az »Imperial Ayrmaays« repülőársaság négy nagy oceángépet épített, amelyeknek az Atlanti Óceán északi része felett, kell a forgalmat lebonyolítani. A négy gép egyike, a »Conemara« nevű Southamptonnal, a tengeren kigyulladt, amikor benzinnel töltötték meg, hogy első próbaújtára indulhasson. A repülőgép teljesen elégett. A szerencsétlenség alkalmával hat mérnök és szerelő volt, akik kijelentették, hogy a töltés ideje alatt, váratlan robbanás történt a gépen és a repülőgép néhány pillanat alatt lángokban állott. A személyzet és a közelben levő tengerészek minden fáradozása, hogy a tűz tovaferjedését megakadályozzák, hiábavalónak bizonyult. A mérnökök és szerelők a tengerbe ugrottak. A repülőgép személyzete közül egy megsérült, négyen sérülés nélkül megmenekültek, hatan pedig eltűntek.

Bulgária továbbra is fenntartja területi követeléseit

Rómából jelentik: A Stefani iroda szófia tudósítója a következőkben ismerteti Bulgária álláspontját Gafencu ankarai és athéni látogatása után:

— Bulgária semmiképpen sem csatlakozik a balkáni egyezményhez és nem vállal felelősséget életérdekei rovására. Az országban mind nagyobb lesz az elégedetlenség bizonyos biztosítékok, főleg a francia-angol szavatossággal szemben, amely a Balkánon állandósítani akarja az igazságtalanságot, amelyeknek egyedül Bulgária az áldozata. Meg kell állapítani továbbá, hogy Bulgária továbbra is fenntartja területi követeléseit.

A szlovák kormány a jeggyűrűkből akar aranyalapot létesíteni

Pozsonyból jelentik: A Hlinka-párt lapja, a Slovak, felhívja a lakosságot, hogy az állam valutájának fedezésére aranytárgyaival járjon hozzá aranyalapot létesítéséhez. A felhívás kéri, hogy a házaspárok ajánlják fel jeggyűrűiket az államnak. Mivel Szlovákiában mintegy félmillió házaspár él, ilyen módon mintegy 3000 kilogram arany juthatna az állam birtokába. Ha ezenfelül a jegyesek is felajánlják jeggyűrűiket, akkor további ezer kilogram aranyra lehet számítani.

Angol-japán egyezkedő tárgyalások kezdődnek

Yarnell amerikai tengernagy lesz a döntőbíró

Párizsból jelentik: A keletázsiai helyzetet illetően francia politikai körökben remélik, hogy Chamberlain miniszterelnöknek az alsóház hétfői ülésén tett kijelentései hozzájárulnak a feszültség enyhítéséhez. Az angol miniszterelnök, bár erősen lépett fel, mégis utat hagyott az ellentétek békés rendezésére. A francia sajtó megjegyzi, hogy a következő lépés már Tokiótól várható. A francia lapok egyidejűen utalnak arra, hogy Hull tegnapi nyilatkozata megerősíti azt a feltevést, hogy a washingtoni kormány csupán közvetítő szerepet kíván vállalni az angol-japán ellentét ügyében. Az amerikai kormány tehát azért helyezkedik most az óvatos várakozás álláspontjára, hogy ilymódon fenntarthassa magának a döntőbíráskodás lehetőségét. Yarnell tengernagy, a távolkeleti amerikai hajóhad főparancsnoka, a döntő bírójelölt már megérkezett Tiencsinbe.

A tokiói sajtó a tiencsini helyzettel foglalkozva, továbbra is határozott hangon követeli a kormánytól, hogy tartson ki eredeti tervei mellett. A japán lapok hangsúlyozzák, hogy ha Anglia tovább folytatja japánellenes politikáját, akkor az engedményes területek kérdését könnyebben megoldhatják úgy, hogy az engedményeket teljesen megszüntetik.

A távolkeleti események miatt Anglia siettetni a moszkvai tárgyalásokat

A moszkvai angol-szovjet tárgyalások körül a nyugati hatalmak fővárosaiban teljes a tanácstalanság. A francia lapok leplezetlenül bevallják, hogy a moszkvai megbeszélések ismét holtpontra jutottak. A tárgyaló felek már két nap óta nem ültek össze újabb megbeszélésre. A Jour értesülése szerint a szovjet hajlandó volna belemenni abba, hogy a balti államokat az egyezmény szövegében név szerint ne említsék meg, viszont fenn akarja tartani magának azt a jogot, hogy a Balti Tenger vidékén még akkor is közbeléphessen, ha a balti államokat nem érné határozott támadás, sőt akkor is közbe akar lépni, ha előzetesen nem tanácskozott a nyugati hatalmakkal. Londonban ezzel szemben úgy vélik, hogy a balti államok elleni leplezett támadás vagy külső nyomás

esetén a szerződő hatalmaknak ki kell kérniük egymás véleményét.

A Journal értesülése szerint a felmerült nehézségek nem csupán a balti kérdésre vonatkoznak. Angol részről ragaszkodnak ahhoz, hogy a segélynyújtás teljesen önműködő módon lépjen életbe, angol részről viszont nem hajlandók módot nyújtani a szovjetkormány-nak arra, hogy tetszésszerű időpontban hozza működésbe a segélynyújtási gépezetet. Az angol lapok továbbra is derülatoan írják a tárgyalásokról. A Daily Mail szerint Strang és a moszkvai nagykövet távirati utasítást kapott arra, hogy a tárgyalásokat minden lehető módon gyorsítsa meg. Az angol kormánynak ez a lépése a távolkeleti eseményekkel van összefüggésben.

Határzár Szlovákia és a cseh-morva terület között

Pozsonyból jelentik: Szlovákia és a cseh-morva protektorátus között a közlekedés további intézkedésig szünetel. Az intézkedésnek átmeneti jellege van. A Szlovákiába történő utazásokat csak a legsürgősebb esetekben engedélyezik.

Morva-ostyrai jelentés szerint a német hatóságok megtiltották a szovjetkormányzatok egyenruhájának viselését.

Kárpátalja vajdaság lesz, élén Kozma Miklóssal

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzet értesülése szerint politikai körökben úgy tudják, hogy Kárpátaljaból vajdaság lesz Ungvár székhellyel. Kárpátalja királyi biztosa »fővajda« elnevezéssel Kozma Miklós nyugalmazott belügyminisztert nevezik ki Szóba került báró Perényi Zsigmond és Kállay Miklós neve is, a megbízatást azonban a lap szerint Kozma kapná.

269 tagja lesz az új magyar képviselőháznak

Budapestről jelentik: A képviselőház közjogi bizottsága hétfő délutáni ülésén elfogadta a visszacsatolt felvidéki területek képviselőinek az új képviselőházba való meghívásáról szóló törvényjavaslatot, majd a visszacsatolt kárpátaljai területeknek az anyaországgal való egyesítéséről szóló javaslatot tárgyalta. A képviselőház a felvidéki képviselők behívásáról szóló törvényjavaslatot szerdán veszi tárgyalás alá. A szerdai interpellációs napra 22 interpellációt jegyeztek be. A Ház 26 felvidéki és 10 kárpátaljai képviselőt hív be és így a képviselőháznak összesen 296 tagja lesz.

Elevenen elégették a newyorki gangsterper koronafanuját

Newyorkból jelentik: A New Jersey állambeli Portlee közelében egy erdő mélyén az amerikai munkaszolgálat emberei egy főtörzshöz kötözve, élve elégették ember holttestét találták. A szerencsétlent gyilkosai előzően borzalmasan megkínították. Az áldozat kilétét még nem tudták megállapítani, de azt hiszik, hogy a newyorki nagy gangsterper egyik koronatanuját tették el láb alól. Dewey főállamügyész — mint ismeretes — irtóhadjáratot indított a newyorki gangsterek ellen.

Reggeli levél

Régi és új iskola...

A legszelebb néprétegek művelődésének intézményes szolgálatát a népiskolák végzik. Alig három évtized alatt egész társadalmi, gazdasági és szociális berendezkedésünk mélygyökerű változáson ment át. Ez a változás nagy hatással volt a nevelési elvekre is és azok módszeres alkalmazására. A mai iskolának — a haladás szellemében — legkomolyabb feladata az, hogy a gyermek lelki életének szemelőtt tartásával harmóniát teremtsen e lelki élet fejlődési vonala és életkörülményeink között. A háború előtti népiskolák általában — kevés és még nem intézményesített esetek kivételével — az alapismeretek közlését tartotta munkájának középpontjában. Módszere a szemléltetésen alapuló megértés volt. Ebben a tömegtanításban a gyermek általában csak a tanítás alanyaként szerepelt. Az élesen megállapodott életformák — a társadalmi, gazdasági és szociális körülmények zárttsága miatt, az iskola nevelői munkája csak nagy, általános elvi kérdések keretei között érvényesült. Ezek a kérdések: az akaratér fejlesztése, a jellemképzés, az önuralomra való nevelés is azonban csak kívülről ható nevelői munka céljai voltak, amelyben a tanuló inkább csak engedelmes hallgatója és nem egész lényével közreműködő, élő, szervesen együttjáró tényezője volt ennek a nevelői munkának. A tanító feladata ebben a nevelői munkában a fegyelmezés volt. A kialakult nevelési fogalmak betartását és betartatását követelték meg tőle. És hogy az iskolák mégis általában jobbak voltak, hogy felette állottak a fegyelmezve tanítás lezárt módszereinek, az a tanítói kar önképző tevékenységében leli magyarázatát. Érdekes volt a közvélemény magatartása a régi iskolával szemben. Ez a magatartás merevségében meghaladta az iskolák előirt, de a kiváló tanítói munka előtt mégis mindig elismeréssel adózó törvényes magatartás lezártágát is. A közvélemény óriási többsége ugyanis csak annyit tudott az iskoláról, hogy hat évet betöltött gyermekét be kell iratnia az iskolába, mert ellenkező esetben megbüntetik. Az iskola valami távoli, hivatalos, büntetőjogi intézmény volt előtte. Ahol a gyermek megtanul ugyan irni-olvasni és számolni és még egyéb dolgokat is, de az iskola, a népiskola mégis csak sorsokat formáló és indító társadalmi és szociális jelentőségéről azonban nem birt a kellő tájékozottsággal.

Ma az ilyen magatartás a népiskolával szemben teljesen lehetetlen volna. S amely népnél így lenne — az a nép megpecsételné a sorsát. Az a ma még felmérhetetlen társadalmi és szociális átalakulás, amely a nemzeti kulturákon belül a testvéribb emberi társadalmat készíti elő, hogy annak romlatlan, természetes erejével önzetlenül szolgálhassa a népek közötti megértés, a civilizáció, a közös emberi haladás nagy ügyét — a szociális együttműködés valódi békejét, új feladat elé állítja a világ minden intézményét, s első sorban az iskolákat, ahol a nemzeti kultúra lelkiismerete formálódik, s ezzel jó, vagy balsorsa. Ez a lelkiis-

Lansbury békeértékelés összehívására szólítja Chamberlaint,

a magyar kormányzó javaslata alapján

Londonból jelentik: A Times vezető helyen közli Sir George Lansbury nyílt levelét, amely többek között ezeket mondja:

— Különböző körökben újból és újból megismétlik azt a kívánságot, hogy a hatalmak üljenek össze értekezletre és vessék meg Európa békéjének szitárd alapját. Különösen figyelemreméltó ebben a tekintetben az a beszéd, amelyet Horthy Miklós, Magyarország kormányzója mondott el a parlament megnyitó ülésén. Horthy Miklós kijelentette, nincs olyan probléma, amelyet ne lehetne békés úton megoldani. A nemzeteknek le kell ülniök a tanácskozással köré és békésen, jóindulattal kell azokról a kérdésekről tanácskozniok, amelyek viszályok magvát rejtik magukban. A magyar államfő nézete szerint az volna a legszerencsésebb megoldás, ha a legönzettebb er-

kölcsi tekintély, Öszentsége a pápa javasolná a nagyhatalmaknak ezt az értekezletet, az összes jelenlegi függő kérdések elintézése céljából.

— Horthy kormányzó szíven viseli a mai helyzetet — mondja a nyílt levél. Biztató jelek arra engednek következtetni, hogy a Szeintsék már megtette lépéseit a béke érdekében. Bár ismerjük a helyzet bizonyos nehézségeit, meg vagyunk győződve arról, hogy csak a nyílt, őszinte kerekasztal — módszerrel lehet az igazi békét elérni. Lansbury végül felszólítja Chamberlain miniszterelnököt, hogy haladéktalanul tegye meg a szükséges lépéseket a békeértékelés összehívására, még mielőtt késő lenne. A nyílt levelet az angol békemozgalomhoz tartozó több képviselő is aláírta.

Kizárások a kormánypartból

Beogradból jelentik: A Jugoszláv radikális egység parlamenti klubjának és szűkebb elnökségének tagjai hétfőn este hét órától kilenc óráig gyűlést tartottak Csvrkics Vojko elnöklété mellett. Az ülésen az összes tagok, valamint Cvetkovics Dragisa miniszterelnök is résztvettek.

Az ülésen egyhangú határozatot hoztak, amelyben élesen elítélik dr. Sztojadinovics Milánnak és társainak május 31-én a szkupstina elnökéhez beadott tizenkét pontból álló interpellációját. Az interpelláció a királyi kormánynak a horvát kérdés megoldására vonatkozó politikája ellen irányul és ezért a pártfegyelem megsértését jelenti. Az ülésen megállapították, hogy az egész akciót dr. Sztojadinovics Milán, a párt főbizottságának elnöke vezeti, akinek pedig a

legjobban kell tudnia, hogy a párt plénumának hozzájárulása nélkül ilyen lépést nem tehet. Az ülésen elhatározták, hogy a következő képviselőknak a klubból való törölését fogják javasolni a Jugoszláv radikális egység parlamenti klubja plénumának:

Jankovics Momcsilo, dr. Novakovics Niko, dr. Natosics Vládó, Radulovics Jovan tanár, ing. Sztankovics Svetolik, Mikasinovics Gyura, Jankovics Gyura, Jovanovics Pánta, Sztosovics Dohrivoje, dr. Popovics Ljuba, Sztojadinovics Dragomir, Katimirovics Vladimir, Kabalin Nikola, dr. Sztojadinovics Milán, Jelicsics Cvetko, Novakovics Krszta, Matovics Dragutin, Popovics Hija, Zotovics Cvetko, és Szamokrenovics Dragomir.

Az 1939. június 9-i klub bizottsági ülés alapján a következő kép-

meret formálódás nem nélkülözheti egyetlen egyedét sem. Ez világos. Az erőket egész teljességükben ismerni kell. Utat kell nyitni, hogy minden egyed megnyilatkozhasson. És ezzel egyszerre előttünk áll a népiskola új, óriási jelentősége: a népiskolákra vár a feladat, hogy minden nép legszentebb kincsében, a gyermekben megtalálja és engedje kifejlődni a lélek szociális hajlamait: a tehetség alkotó munkáját és az érzelmek elmélyítő élményein át az önzetlen igazságszeretetet. Az ilyen iskola már nem büntető hatóság, hanem a közjó leggazdagabb tárháza, nem gyermekfenyítő fegyelmezés, hanem az életre való részvétel szépséges emberi öröme, nem a tantárgyak megtanulása, hanem a harmónia a megismerés, az ember és a világ között... s a tanító a legemberibb ember...

Ez az új iskola, amely így, minden ízével a legmélyebb kapcsolatban van a környező világgal s

annak támogató együttérzése és együttműködése nélkül nem feltehető meg magasabb céljának. Ez a felismerés különben a hivatalos körök munkálkodásában is egyik fő irányító tényező. Az iskolát közvetlenül ható társadalmi intézményként értelmezik s odahatnak, hogy társadalmunk minden rétegével, de különösképpen annak alapelemével a családdal minél bensőségesebb együttműködésre lépjen.

Népiskoláink, bár elsődlegesen állami intézmény jellegűek, fejlődésük vonalán valóban egyre inkább népi, társadalmi és szociális intézményekké alakulnak. Ez olyan tény, amit a magyarság kell, hogy minél előbb és minél mélyebben javára fordítson, hogy el ne veszítse legnagyobb kincsével, a jövő generációkkal az életkapcsolatokat. Az ut, hogy életkapcsolatait a jövő generációkkal el ne veszítse, nyitva áll. Egész szívével vegyen részt a tanulókkal összekötő szociális kapcsolatokban.

Ezek: élelmezés és felruházás, tankönyvek és segéd-eszközök kiosztása, diákkönyvtárak létesítése, diákotthonok szervezése, nyaraltatások és kirándulások, a nagy szünetekben diák diáklátogatások és cserék, kézimunka tanfolyamok létesítése és végül a tanyai és szállási szegény diákok segítése.

A feladat nagy. Az egész azonban mégis csak egészen jelentéktelen lemondást követel. Viszont az ellenérték — népi társadalmunk őszinte szociális fejlődése. Erdemes erről már most, az iskolák kapuzárása idején gondolkodni!

VETŐ GYÖRGY

ártanak, parlamentnek sem: Radosics Szevan, Radonovics Szevan, dr. Sztópár gdán, dr. Hanzsek Lavoszlav, Vidakovics Milcsa, Dobrovolyac Milán, Kovács Ante, Cvetics Joszif és Cselikovics Zvonimir.

A JRZ parlamenti klubjának nem tagjai többet: dr. Kalugyercsics Bránko, dr. Milics Milán, dr. Mijuskovics Jovan, akik lemondtak és dr. Sztankovics Gyura, akinek kizárását indítványozta a szűkebb klubbizottság.

Az elnökség ezenkívül vizsgálatot vezet mindazok ellen, akiknek neve ezenkívül az interpelláción van. Ezek közül többen kijelentették, hogy nem irták alá az interpellációt, hanem nevüket odahamisították, mások pedig kijelentették, hogy félrevezették őket.

A KORMÁNYPART DUNABÁNSÁGI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE

A JRZ dunabánsági végrehajtó bizottsága ülést tartott, amelyen egyhanguan elfogadták a pártszervezetek dunabánsági működéséről szóló határozatot.

A palesztinai harcér

Tizenöt halottja van a hétfői harcoknak

Jeruzsálemben és környékén egyre tartanak a zavargások. Hétfőn délután Jeriko közelében fegyveres terrorista és katonaság között heves összecsapásokra került sor. Nyolc terrorista elesett, egy fogságba került. A Jeriko melletti ugynevezett »Kisértések hegyén« egy angol katonai járőr vívott heves harcot a lázadó arabokkal. Az összecsapásnak arab részről hét halottja van.

Feisal emir az arab világ nevében az angol gyarmatügyi miniszterhez felszólítást intézett, amelyben hangoztatja, hogy Szaudi-Arábia megszakítja kapcsolatait Angliával, ha nem oldják meg minél hamarabb a palesztinai kérdést az arabok igazságos követeléseinek megfelelően. Az angol követ hír szerint az ultimátumra azt az utasítást kapta Londonból, kérjen azonnal kihallgatást Feisal emirnél és személyesen vitassa meg vele a palesztinai kérdést.

Anglia élehangú jegyzékben tiltakozott a tiencsini ostromzár ellen

A japánok villamosáramot vezettek az idegennegyed körül fogó drótsövénnyel — Amerika „üzleti okokból” nem avatkozik be

Londonból jelentik: Az angol kormány külügyi bizottsága hétfői ülésén áttekintette a távolkeleti helyzetet, különös tekintettel a tiencsini angol negyed elleni japán eljárásra. A tiencsini helyzettel legközelebb valószínűen a szerdai rendes minisztertanács foglalkozik.

CHAMBERLAIN A TIENC SINI HELYZETRŐL

Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfői ülésén nyilatkozott a tiencsini helyzetről. Hangoztatta, hogy egyelőre nincs szükség rendkívüli intézkedésekre, a helyi hatóságoktól azonban további felvilágosításokat kérnek. Még remélik, hogy a megfelelő elintézésnek nem lesz akadálya. Még mindig hisszük — mondotta — hogy a japán kormány osztja Angliának azt a kívánását, hogy az ellentéteket ne fokozzuk és a már amugyis súlyos helyzetet ne élvezük ki még jobban.

Chamberlain nyilatkozatát az alsóház folyosóján általában úgy értelmezik, hogy az angol kormány nem tűrné az angol negyed kiéheztetését, bármilyen eljárásra volna is szükség az élelmiszerellátás biztosítása érdekében.

VILLAMOSÁRAM A DRÓTSÖVÉNYBEN

Tiencsinből jelentik: A japán katonai hatóságok az angol és francia negyed bejáratánál hirdetményt függesztettek ki, amelyben közlik, hogy hétfő estétől kezdve az idegennegyedet körülvevő drótsövénnyel villamosáramot vezetnek. A tiencsini konzuli testület hír szerint tiltakozni készül az intézkedés ellen. A tiencsini angol főkonzul, újabb erélyes tiltakozást intézett a japán főkonzulhoz a forgalom megakadályozása miatt, utalva az élelmiszer szállítási nehézségekre. A japán főkonzul a tiltakozást visszautasította, azzal az indoklással, hogy a japán hatóságokat az elszigetelési intézkedésekre maguk az angolok kényszerítették.

AZ ELSZIGETELES CSAK AZ ANGOLOK ELLEN IRÁNYUL

A tiencsini japán katonai parancsnokság nyilatkozatot adott ki, amely hangoztatja, hogy az elszigetelés kizáróan az angolok ellen irányul. A japán hatóságok — mondja a nyilatkozat — minden lehető megtesznek, hogy megkönnyítsék a nemzetközi negyed amerikai, német és más idegeneknek helyzetét. Hozzáteszi a nyilatkozat, hogy ha Anglia gazdasági nyomást gyakorolna Japánra, akkor a japán helyi hatóságok nem tartják többé tiszteletben a kínai angol jogokat és érdekeket.

A francia lapok újabb jelentése szerint a tiencsini helyzetben Tokió részéről bizonyos mértékű békülékenység állapítható meg. Párisban biznak abban, hogy az angol kormány nem folya-modik gazdasági megtorlásokhoz.

SUGIJAMA: NEM AKARJUK ELVENNI A KIVÁLTSÁGOKAT

Tokióból jelentik: Sugijama tábornok, az északkeleti japán haderő főparancsnoka a tiencsini ostromzárral kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nem akarjuk elvenni a külföldiek kiváltságait, de továbbra is kitarunk határozott politikánk mellett, mindaddig, amíg Nagybritannia nem hajlandó Japánnal együttműködni a keletázsiai új rend helyreállításában. A tiencsini francia és angol negyed elszigetelése e pillanatban az északkeleti japán hadsereg legfontosabb célja.

A továbbiakban Sugijama azzal vádolta meg Angliát, hogy az ellenségeskedések kitörése óta Csan-kaiséket támogatja.

A SINGAPURI VEZÉRKARI TANÁCSKOZÁSOK

Kedden kezdődött meg a távolkeleti francia és angol tengeri, szárazföldi és légi haderő főparancsnokainak tanácskozása Singapurban. A megbeszéléseket, amelyek előreláthatóan egy hétig tartanak, Sir Percy Noble angol altengernagy vezeti. Az Egyesült Államok nem képviseltetik ugyan magukat a megbeszéléseken, de az értekezlet résztvevői szoros kapcsolatot tartanak fenn az Egyesült Államokkal és Hollandiával. Az értekezlet a következő kérdésekről tárgyal:

1. A távolkeleti angol-francia haderő egységesítése Singapurban, közös parancsnokság alatt. 2. Intézkedések tétele abból a célból, hogy szükség esetén a japán flottafőlényt leküzdjék. 3. A kereskedelmi hajózás és az Európába vezető utak védelme. A megbeszéléseken figyelembe veszik az esetleges távolkeleti összetűzés lehetőségét is.

FELROBBANTOTT JAPÁN KATONAVONAT

Csunkingből jelentik: A Central News közlése szerint a kínaiak Honan tartományban a levegőbe röpítették egy japán katonavonatot. A robbantásnak mintegy száz halottja van.

BOMBA ÉS REVOLVER A SZERKESZTŐSÉGBEN

Tokióból jelentik: A Domel-iroda sanghaji jelentése szerint hét kínai behatolt a Morning Leader kínai lap szerkesztőségébe, ahol több revolverlővést adtak le, majd az elősiető rendőrök elé bombákat dobtak és elmenekültek. A támadásnak nem volt halálos áldozata. Ugyanez a jelentés közli, hogy a »Tse Bao« kínai lap szerkesztőjét, Kuo Csao-t ismeretlen tettesek revolverlővésekkel súlyosan megsebesítették.

HULL ÓVATOS NYILATKOZATA

Washingtonból jelentik a Havas-iroda: Hull külügyminiszter újságról elmondta, hogy Japánnak az a törekvése, hogy

Washington elválassza Londontól és Páristól, semmiféle eredménnyel sem fog járni. Amerika — mondotta — érdekei fontosságának tudatában élénk figyelemmel kíséri a japán kormányt a kínai koncepciókra, valamint a nyugateurópai hatlakhoz való viszonyra vonatkozó kijelentéseit. Az amerikai kormány továbbra is független magatartást tanúsít és mindent elkövet, hogy tovább kövessék Nagybritannia és Japán között diplomáciai és más téren, úgyhogy megvan a remény arra, hogy az ügyet békés uton intézik el. Mindamellét a távolkeleti helyzettel továbbra is rendkívül kényes. Azok az intézkedések, amelyeket az angol kormány tenni készül arra az esetre, ha Japán nem fogadja el feltételeit, nem elég hatások. A japán behozatal háromnegyede az Egyesült Államokra esik, viszont a pamut tekintetében Amerika Japán legnagyobb vásárlója.

ANGLIA UJABB TILTAKOZÁSA

Tokióból jelentik: Craigie angol nagykövet hétfőn felkereste Arita külügyminisztert és rendkívül élehangú jegyzékben tiltakozott a

Rádiótudósítás az ostromzár ötödik napjáról

(Tiencsin, június 19.) Drótsövénnyel szorítja össze az »Egi gázló« (ezt jelenti Tien-csin) külföldi koncepció negyedeit Csak hét kapu van nyitva, köztük a Peiho fölött vezető nemzetközi híd, a Császár Csatorna és a mukden-pekingi vasútállomás felé vezető utak kapui.

A Fehér folyamon a japánok minden hajót megvizsgálnak. Érdeklődő fészültek várják itt, mi jön a megjönnek a brit hadihajók.

Áttörök-e a folyami blokádvonalat s nem jelent-e majd érkezésük újabb bonyodalmakat?

Polgári gőzösök nem jönnek már. A nagy sanghai hajóvállalatok szikra-távirón eltanácsolták nyílt tengeren baladó hajókat s új fuvar nem vesznek fel Tiencsin számára.

A japán agitáció alig ismer határt. És valamennyi fehér ember sorsa közös lesz, ha még magasabbra csap a sárga fajta hatalmi hullámverése.

A legradikálisabb japán lap a »Hoch« újság híreit naponta nyolcszor is közli a japán rádió. Minden hír végén ott a követelés:

terjesszék ki a blokádot az élelmiszerbehozatalra, éheztessek ki a makedes angolokat, vágják el a villanyvilágítás kábeleit, szüntessék be a vizszolgáltatást.

A legújabb vád az angolok ellen az, hogy

a tiencsini brit koncesszió rövid-hullámu rádió közvetítette a Csungkingből érkező kínai parancsokat az észak-kínai gerilla-csapatok részére.

Kevésbé kalandosan inkább az a tény indokolja a japán fellépést, hogy a tiencsini angol bankok és vállalatok még mindig

a Csangkaisek-féle valutával dolgoztak és egyszerűen szabotálták, semmi sem vették a japánok által kibocsátott Federal Reserve-bankjegyeket.

Adam

Beograd, Knez Mihajlova 93

Legfinomabb fehérneműk és Hábí kalapok lerakata

tiencsini angol alattvalókkal szemben tanúsított bánásmód ellen.

Londonból jelentik: A Times vezércikkben foglalkozik a távolkeleti helyzettel és azt írja, Nagybritannia elvárja Japántól, hogy a lehetőség legszélső határáig tiszteletben tartja az angol alattvalók jogos érdekeit és követeléseit. A lap beismeri, hogy az eddigi tiltakozások csak a helyzet rosszabbodására vezettek. Nyilvánvaló tehát, hogy a mostani vizsálynak mélyebb okai vannak. Epen ezért Nagybritannia semmiképpen sem tűrheti tovább a mostani ostromzárát és az angol közvélemény is elégedetlen a kormány eddigi intézkedéseivel. Az angol közvélemény azt követeli, hogy a kormány sokkal erélyesebben védje meg a tiencsini angol alattvalók megsértett becsületét és érdekeit.

NYUGALOM TIENC SINBEN

A Reuter-iroda tiencsini jelentése szerint az angol hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy mindazok, akik Csingvangtaoba vagy Pejtajhoba akarnak utazni Tiencsinből, mielőbb elhagyhassák a várost. A hétfői nap Tiencsinben nyugodtan telt el és semmiféle incidensre nem került sor.

Ősi idegengyűlölet nyilvánul meg a blokádnál, felkockozva modern expanzios gazdasági és imperialisztikus hatalmi rugókkal. Ki beszél ma már arról, hogy márciusban négy kínai megölt három japán katonát s ezért van a mostani ostromzár? Mert ez a hivatalos ok!

Ahol csak tehetik, igyekeznek megálázni a japánok az angolokat. F. L. Law brit őrnagy az egykori német koncesszió területén, a tiencsini 3. kerületben fényképezett. Elfogták, kémskedés gyanúja címén. Az angol katonatiszt tiltakozott, mire kommunikát adtak ki, hogy »kihallgatása során hetykén viselkedett«.

Szuronyos örök kísérték egy japán hajóra s a gőzös elvitte Dairenbe a fogoly őrnagyot.

Más eset: Eric Mayell, a Fox film fotóriportere egy drótsövénnyekapunál fényképezte a sorbanálló kínaiakat és igazoltatásukat. Amikor lefotografálta azt a jelenetet is, amelynek során a japán örök

levetkőztették E. C. Peterst, Tiencsin angol városi tanácsnokát

és még a harisnyáját is lehuzogatták, hogy nincs-e benne tiltott Csangkaisek-valuta elrejtve. — Japán katonák lecsaptak a fotóriporterre is. Gépét elkobozták, őt letartóztatták.

Elfogták a koncesszió angol polgármesterét is. Háromnapl őrizet után helyezték csak szabadlábra.

Az angol kolónia hangulata nyugodt és rendületlenül higgadt. Még a brit csapatok támogatására más fehér nemzetek fából alakult

őrkéntes szabadosapat segítségét is udvariasan, de határozottan visszautasították.

A hidegvérű külszín mögött mégis ott dobog a szívekben a kérdés: mit hoz a jövő? És igazuk lesz-e azoknak a komor jóslatoknak, amelyek szerint ez csak előjáték csak főpróba, mert Tiencsin után már Sanghájra kerül a sor?...

D. A.

A lengyelek letartóztattak egy danzigi pénzügyőrt

Sajtóháború Göbbels danzigi beszédei körül — A demokráciákat többé nem érheti meglepetés — írja a Temps

Varsóból jelenti az AVALA: A lengyel hatóságok letartóztatták Müller danzigi pénzügyőrt, mert Lisevo határvárosban hivatalos kötelessége teljesítése közben megsértett egy lengyel tisztviselőt. Müllert átadták az államügyészségnek.

Danzigból jelenti a lengyel távirati iroda: A lengyel főbiztos hétfőn válaszolt a danzigi szenátusnak arra a jegyzékére, amely szerint a lengyel vámfelügyelők túllépik az egyezményekben megállapított hatáskörüket. A lengyel válaszigjegyzék szerint a danzigi jegyzék állításai céltalanság és minden alapot nélkülöznek.

GÖBBELS: DANZIG NÉMET NÉPTERÜLET

Danzigból jelentik: Göbbels birodalmi miniszter a danzigi kulturhét záróünnepségén mondott beszédében többek között kijelentette, hogy Danzigban ugyanúgy érzi magát, mint a birodalom bármely más városában. Danzig német népterület és az ellenfelek gazdasági meggyőződésai e tekintetben másodrangú jelentőségűek. Az ugynevezett demokráciák szívesen vetik szemére Németországnak, hogy elnyomta a szellem szabadságát. A tekintélyáلامok korlátozták a szellemi szabadságot ott, ahol az a nemzet érdekeibe ütközött. A demokráciák gazdagok ugyan, kulturális megnyilvánulásaikban azonban meddők és fantázia nélküliek. Ha egy államvezetésnek magának nincs véleménye — mondotta Göbbels, a nyugati demokráciákra célozva — akkor nem is képviselhet semmiféle véleményt. Ha azonban nem képvisel semmiféle véleményt, nem várhatja el, hogy a nép sikraszálljon mellette.

Más államoknak könnyű a dolguk. Nagy birodalmaik vannak és nem kell garaszkodniok. Nekünk azonban nincs semmink. Nem mondtunk le arról a megtisztelő címről, hogy a költők és gondolkodók népe vagyunk, ma azonban a szervezők, a katonák, a szónokok, a politikai propagandisták, a feltalálók és mérnökök népe is vagyunk. A német nép a mai nemzetközi izgatás közepette biztosan és szilárdan áll a helyén, mert tudja, hogy elég hatalmi eszközzel áll rendelkezésére, hogy fennmaradását minden esetben megvédi. Németország 1933 óta elképzelhetetlen hatalmi növekedést mutat. Akkor ájultak voltunk, ma pedig egy nép áll fegyverben. Büszkék vagyunk rá, hogy a birodalom, annak gazdasági élete, politikája és kultúrája felett hatalmas véderő őrökdi és a német kard vigyáz országunkra. Mint ennek a birodalomnak képviselője jöttem hozzátok és mint német miniszter beszéltem egy német városban. A Vezér őrökdi a ti jövőtök és a mi jövőnk felett és keze mindnyájunk számára védelmet jelent. Előttünk áll a nagy, hatalmas és legyőzhetetlen birodalom, mögöttünk áll a nép, felettünk pedig a Vezér.

AZ ANGOL SAJTÓ GÖBBELS BESZÉDEIRŐL

Londonból jelentik: Az angol sajtó

a következő címek alatt számol be Göbbels danzigi beszédeiről: »Viszszatérés a birodalomba« (Times), »Göbbels támogatást ígér a német Danzignak« (Daily Mail). A Daily Express kiemeli, hogy Göbbels Danzig visszatérésevel kapcsolatban nem beszélt időpontról.

Göbbels szombati beszéde, amelyről már beszámoltunk, meglehetősen meglepetést keltett Londonban, mert nem várták, hogy a birodalmi miniszter már szombaton politikai beszédet mond. Göbbels szombati beszédében London annak a jelét látja, hogy a birodalmi kormány el van határozva, hogy kitart követeléseivel mellett.

Párisi jelentés szerint az Epoque azt írja, hogy a danzigi kulturhét csak arra szolgált, hogy a világnak megmutassa Németországnak azt az akaratát, hogy Danzigot be akarja kebelezni. A Temps ezeket írja: Danzig egyszerű visszacsatolása a tengeri elvágott Lengyelország megfojtását, Danzig szabad város számára pedig gazdasági összeomlást jelentene. A lap szerint a német birodalmi kormány Danzigból nagy várat akar csinálni, hogy Lengyelországot a birodalom hűbéresévé tehesse. Bizonyos azonban — írja a Temps —, hogy a demokrata nemzeteket többé sem Németország, sem pedig szövetségesei részéről nem érhetik meglepetések.

Bennünket magyarokat mintegy nagyhatalomszámba vesznek — mondja Amerikában Szent-Györgyi professzor

A Nobeldíjas magyar tudós amerikai sikerei

(Chicago, június.) Az »Institute of Medicine« meghívója »Albert Szent-Györgyi, Professor of Medical Chemistry, University of Szeged, Hungary and Winner of the 1937 Nobel Prize in Medicine« előadását hirdeti.

Kicsit hangosabban dobog a szívünk és nézegetjük az Institute nagytermében gyülekezőket, vajjon azoknak is annyit jelentenek ezek a sorok, mint nekünk, néhány magyarnak? Mert Nobeldíjas magyar tudós nem minden nap előadó ebben az előkelő tudós testületben. Szent-Györgyi tanárt már az előcsarnokban szoros gyűrű módjára veszi körül az érdeklődők sokasága. Időnként kiábrándítóan elmaradhatatlan pipája, amelyre újra meg újra rágyújt tempósan, közben válaszol a hozzá intézett kérdésekre.

Nyugodt, kedves előzékenységgel egyszerűen meghódít mindenkit.

Eetekint az ülésfőterembe és szempillantás alatt észreveszi, hogy a botyolt képleteket, számoszlopokat feltüntető falitábláit helytelenül akasztották fel. Nem kéri senki segítségét, nem dirigál másokat, hanem magas székre állva szeméingosan sajátkezűleg rendez el a szemléltető anyagot.

Mikor végzett ezzel, elvonul velem egy sarokba, hogy az előadás megkezdésétől elválasztó néhány perccel felhasználva, üzenjen a magyar közönségnek.

— Ezuttal harmadszor vagyok —

A VÖLKISCHER BEOBACHTER GÖBBELS LÁTOGATÁSÁRÓL

Berlinből jelenti az AVALA: A Völkischer Beobachter Göbbels danzigi látogatásával kapcsolatban ezeket írja:

— Elvártuk volna, hogy a demokrata országok is számot vetnek 400.000 német egyhangú megnyilatkozásával. Az angol és francia sajtó azonban ismételtlen arra törekszik, hogy csökkentse ennek jelentőségét. Ez a módszer veszedelmes lehet, mert a nyugati országok közvéleménye ily módon nem ismerheti meg Danzig valódi helyzetét. Göbbels világosan megmondotta, hogy Danzig vissza akar térni a birodalomba. Ennélfogva elvárható, hogy egy napon olyan események történnek, amelyek a nyugati demokráciáknak megmutatják majd, hogy mit akarnak Danzig polgárai. Most arról van szó, hogy tovább élhet-e Danzig német város vagy pedig gazdasági összeomlásra kerül sor.

A Vatikán LAPJA HORTHY BÉKEJAVASLATÁRÓL

Vatikánvárosból jelentik: Az Osservatore Romano első oldalon foglalkozik a magyar kormányzónak az országgyűlést megnyitó beszédével. A lap szószerint idézi a beszédnek azt a részét, amely szerint össze kell ülni és minden olyan kérdést, amely magában rejti az összeütközés csiráját, jóakarattal kell letárgyalni. Ha Magyarországnak ezeket az érzelmeit mindenütt oszтанák — írja a lap —, akkor a tárgyalások megindítása elé tornyosuló akadályok nagyrészt elháríthatók volnának.

hetek alatt megosztom időm a Pasadena-beli »Institute of Technology«-ban levő munka és egy nagy ranch-on (tanyai) való pihenés között.

Kérdésemre hogy mennyit tudnak és hogyan értékelik amerikai tudományos körök Magyarországot, Szent-Györgyi tanár ezt felelte:

— Tapasztalatom szerint itt kultur érték és nem a fegyverek szerint mélegelnek egy országot és nemzetet. Minthogy pedig Magyarország bölcsészien szolgálja a tudományok minden ágát, ezek alapján bennünket magyarokat mintegy nagyhatalom számba vesznek.

Az interjunak ezzel vége is szakadt, mert dr. Curtis Arthur, az »Institute« elnöke már kopogtat (az elnöki cseleg ismeretlen) fakalapácsával, jelezvén az ülés megnyitását. Csak éppen annyit hallok bevezető szavaiból, hogy az illusztris előadónak tulajdonképpen két Nobel-díj járt volna. A szomszédos termek egyikében lévő Szent-Györgyi Albertné keresésére indulok. A tudós felesége és Kornélia diákasszony leánya egész amerikai tartózkodása alatt együtt vannak.

— Most ugyan néhány napra elválnak egymástól — mondja a méltóságos asszony —, mert férjem repülőgépen indul Kaliforniába, mi pedig Kornéliával autón utazunk. Az autót természetesen magunk vezettük, ráncsofförünk.

— Pél uton mama vezeti a gépet a másik felén pedig én, — szól közbe a különben hallgatag Szent-Györgyi Kornélia aki Szegeden érettségizett, majd egy évig osvostanhallgató volt ott, most pedig Cambridgeban biokémikusnak készül.

— Kaliforniából visszajövet az Európába való hajózás előtt ismét áthaladunk Chicagón és akkor újból találkozunk, — mondják bucsuzól a hölgyek.

Szent-Györgyi professzor ugyanis előző nap az University of Chicago meghívására is tartott előadást és ha lehetséges, az egyetemi hatóságok kérését teljesíti a kora ősz során tartandó egy-két felolvasással.

Dr. Horváth Elemér

Felakasztotta magát a csurugi állomásfőnök

Malenics Jozsef 37 éves csurugi állomásfőnök hétfőn délután felakasztotta magát és meghalt. Malenics feleségének feltűnt, hogy bár vonatnak nem kellett érkezni, férje még sem jelentkezik a lakásban. Keresésére indult s az egyik félreeső emeleti szoba ablakára se-lyemszállt.

felakasztva találta férjét.

A szerencsétlen asszony azonnal segélyért kiáltozott, kiáltásait meghallotta Grujics Gruja vasuti tisztviselő, levágta Malenicsot, majd orvost hívott. Az öngyilkoson már nem lehetett segíteni. Malenics nem hagyott hátra levelet, öngyilkosságának oka ismeretlen. A fiatal állomásfőnök vasárnap este kissé későn, vígan érkezett haza, viselkedése hétfőn sem árulta el, hogy milyen végzetes tette készül.

Az öngyilkosság híre Csurugon nagy feltűnést keltett. Malenics közismert ember volt,

boldog családi életet élt

s nem folytatott olyan életmódot, mintha anyagi gondjai lettek volna. A pénztárt ő kezelte, de néhány héttel ezelőtt a pénztár kezelését más tisztviselőre bízták. Vizsgálat indult annak megállapítására, hogy Malenicsot mi kény-zerítette az öngyilkosságra.

HALLÓ!

A Londonban tartózkodó lengyel katonai küldöttség tiszteletére tegnap ebédet adtak, amelyen többek között résztvett Gord tábornok, az angol vezérkar főnöke, a nagyvezérkar tagjai és a három katonai minisztérium főtisztviselői.

A franciaországi Saint Nazaire kikötőjébe érkezett a Flandres nevű gőzös, fedélzetén 96 németországi és csehszlovákiai menekült zsidóval, akik Kubában akartak letelepedni, de a kubai kormány nem engedte meg nekik a kiszállást, mert nem tudták az ezer dollár kauciót letenni.

Malcolm Macdonald angol gyarmatiügyi miniszter, aki két napot Londonban töltött, tegnap repülőgépen visszatért Genfbe, hogy ismét résztvegyen a mandátum-bizottság ülésén.

Athénben hétfőn este 9 és 11 óra között tartották meg a légháritó gyakorlatokat. Az adott jelre Athén és környékén a lakosok a kapott utasítás értelmében jártak el. A lakosság a gyakorlatokat az udvarokról nézte. A légháritó tűzérzés fénylő pontokra lőtt. A hajóknak a parttól tizenkét kilométernél közelebb levő részekén nem volt szabad közlekedniük. A gyakorlat kitűnően sikerült.

Hivatalos kimutatás szerint május hónapban 1.850.000 tartály naftát szállítottak Romániából külföldre. Az olaj legnagyobb részét Németország és Olaszország vásárolta.

Az angol repülőcsapatok éjjeli gyakorlata alkalmával Salysbury közelében kigyulladt és lezuhant egy bombavető repülőgép. A gép pilótája és rádiótisztje ejtőernyő segítségével kiugrott az égő repülőgépéből és megmenekültek, a gép harmadik alkalmazottja meghalt, mert ejtőernyője nem nyílt ki.

A »Squalus« amerikai tengeralattjáró katasztrófája okainak kiküldött bizottság megkezdte munkáját. A tengeralattjáró egyik tervezője szerint lehetséges, hogy géphiba folytán nyitva maradt a tengeralattjáró egyik fűtője és ez okozta a katasztrófát.

Az északamerikai Virginia állam Saint Charles bányájában harminc bányászt eltemetett a földomlás. A halálos áldozatok számát még nem tudják.

Varsóba francia gazdasági küldöttség érkezett, a vegyes lengyel-francia bizottság ülésén vesz részt a legutóbbi francia-lengyel kereskedelmi egyezmény részleteinek megbeszélésére.

Az Associated Press jelentése szerint Rooseveltnél a Fehér házban megtartott konferencián azt az óhaját juttatta kifejezésre, hogy a semlegességről szóló törvényt a kongresszus még a mostani ülésszakán szavazza meg.

Vatikán hivatalos lapja, az »Osservatore Romano« közli, hogy Öszentsége XII. Pius pápa assisi Szent Ferencet és sienai Szent Katalint Olaszország védőszentjeinek nyilvánította.

Csehország déli részében nagy árvíz pusztít. A folyók egyes helyeken két és fél méterrel állanak a normális vízállás felett.

A szombori rendőrség lázasan keresi özv. Marschal Béláné gyilkosát

Az újabb megállapítás szerint a betörő az utcai ablakon keresztül jutott a szobába — Pelagics Milorád rendőrfelügyelő megszakitotta szabadságát és személyesen vezeti a nyomozást

Szombor város egész lakosságát még mindig a vakmerő és kegyetlen módon végrehajtott vasárnap éjjeli gyilkosság tartja izgalomban. Különösen az döbbenette meg az embereket, hogy a gyilkosság a város legforgalmasabb helyén történt és a gyilkost senki sem zavarta meg, sem akkor, amikor tettének színhelyére ment, sem pedig akkor, amikor onnan távozott.

A rendőrség az újabb és beható helyszíni vizsgálat alapján arra a feltevésre jutott, hogy a gyilkos nem az udvarról a konyhaablakon keresztül jutott a szobába, hanem a nyitva hagyott uccai ablakon keresztül. Özv. Marschalné ugyanis este nyolc óráig kinézett az ablakon és beszélgetett ismerőseivel. Az uccai ablakot nyitvahagyta, amikor a konyhába ment vacsorázni. A házbellek még este kilenc órakor is láttak világosságot a konyhában, úgyhogy addig feltétlenül nyitva volt az egyik uccai ablak. Ezt az alkalmat használta fel a rablógyilkos, a nyitott ablakon keresztül a lakásba jutott és ott valahol,

vagy az ágy alatt, vagy valamely szekrény mögött elbujt. Marschalné, amikor bejött a konyhába, nem gondolta, hogy milyen veszedelem fenyegeti, nyugodtan becsukta az ablakot, anélkül, hogy előbb körülnézett volna a lakásban.

A gyilkos valószínűleg csak akkor jött elő rejtékhelyéről, amikor az özvegyasszony már aludt, mert az áldozaton a dulakodásnak nyomát nem látni. A tettes először tőp-tárggyal fejbeütötte özvegy Marschalné, utána pedig fojtogatta, mert az áldozat nyakán ott vannak a gyilkos ujjának nyomai, utána egy szállal hurkot kötött nyakára, de még ekkor sem lehetett biztos dolgában, mert

a sálra még kötőfékből is vetett hurkot.

Ekkor takarta le özvegy Marschalné a takaróval, párnákkal és fogott hozzá munkájához. A hálószekrényt felborította, az összes szekrényeket kiforgatta és minden mást is kinyitott. Hogy talált-e valamit, arra vonatkozólag nem lehet semmit sem tudni. Marschalné ismerősei csak azt tudták, hogy az özvegyasszony 970 dinár nyugdíjat kap, amiből 400 dinárt fizetett lakásáért. Ezenkívül lassanként eladogatta holmijait, így szalon berendezését, szőnyeget, függönyöket stb-it.

A helyszíni nyomozás alkalmával az ebédlő asztal melletti széken nagy konyhakést is talált a rendőrség,

amelyről nem tudják, hogy Marschalné tulajdona volt-e, vagy pedig a gyilkos hagyta ott.

A meggyilkoltat tegnap délelőtt boncolták fel. Tegnap délután érkezett meg nővére is Budapestről, aki régebben hosszabb ideig nála lakott. A rendőrség reméli, hogy többet tud majd a meggyilkolt vagyonai állapotáról és több olyan kérdésekre adhat választ, ami a nyomozás szempontjából igen nagy fontossággal bír

Pelagics Milorád szombori rendőrfelügyelő, aki jelenleg éppen szabadságon van,

megszakitotta szabadságát és visszatért hivatalába, hogy személyesen vezesse a nyomozást.

Pelagics Milorád már meg is kezdte a kivallgatásokat, hogy támpontot szerezzen, amelyen elindulhatna a nyomozás.

Vasárnap éjjel még egy betörés volt Szomborban

Vasárnap éjjel felé még egy betörés történt Szomborban, még pedig a Pasics ucca 19 számú házban, ahol néhány nappal ezelőtt meghalt özvegy Temunovics Józsefné. A vagyonos özvegyasszonynak csak Magyarországon vannak örökösei, ők örökölték vagyonát is. A magyarországi örökösök közül Fábán Ignác és Nyilasi Sándor Szomborba jöttek, hogy a ház ne álljon egyedül, amíg az örökösödési ügyeket elintézik. A két fiatalember nyitott ablaknál aludt. Elalvás előtt Nyilasi cigarettázott és a hamutálcaát ágya mellett a padlóra tette. Éjjel után arra éb-

redt, hogy valaki a hamutárcában megbotlott. Azonnal felcsávarta a hálószekrényen levő villanylámpa kapcsolóját s

egy férfit látott a szobában az ablak felé ugrani.

Nyilasi és Fábán is felugrottak az ágyból, de a betörő ügyesebb volt és a nyitott ablakon át megszökött.

A rendőrség nem tartja kizártnak, hogy a gyilkosság és ez a betörés összefüggésben állott és hogy ugyanaz a személy követte el. A nyomozást most ezért ebben az irányban is folytatják.

Tisztviselőket választott a noviszádi városi képviselő-testület

A munkásbiztosító és munkástözsde telket vesz a várostól, hogy palotát építsen

Noviszád város képviselőtestületének közgyűlésén dr. Petrovics Milos elnök kérte a tagokat, hogyha valakinek megjegyezni valója van az elnöki jelentésre, amit írásban kézbesítettek minden tagnak, úgy tegye meg az illető ügyosztály referensénél. A közgyűlés ennek tudomásulvétele után a gázgyár cégjegyzésével dr. Petrovics Milos városelnököt, Kürti János mérnököt a gázgyár igazgatóját, továbbá Szaratic Milán és Vučkov Jovan városi képviselőtestületi tagokat bízta meg. Ezután került a sor a tisztviselő választásokra. Joggyakornokká Zsikics Dimitrijét és Janketics Radomirt, rajzolóvá Dobanovacski Milánt, mérnök gyakornokká Milovanov Dimitrijét, gépészi szaktisztviselővé Vargha Lajost, építészeti szaktisztviselővé Ljubicsics Szevant, városi főpénztárossá Szmajics Milánt választották meg.

A városi szegényház élelmiszer ellátását az eddigi feltételek mellett ismét Torer Györgyre bízták.

Tíz mély kut furására 210.000 dinár hitelt szavaztak meg azzal, hogy a mélykutak helyeit később jelölik ki. A munkásbiztosító intézetnek a munkáskamarával szembeeső részen négyszögölenként 3.000 dináros árban hajlandó telket eladni a város. Ennek a területnek az ára különben négyszögölenként 6.000 dinár. A munkástözsde is kap a várostól fél áron — négyszögölenként 400 dinárért 500 négyszögöl telket, a munkástözsde mai palotájával szembeeső részen, hogy ott maga építsen palotát. A munkáska-

marának sportpálya céljaira a Radnicski volt pályája mellett

még 250 négyzetméter telket ad bérbe a város.

A közgyűlés elutasította 54 petrovaradáni háztulajdonos felebbezését a városi tűzoltó és csatornázási illeték fizetése ellen. A közgyűlés megállapította, hogy a ma érvényben levő szabályrendelet alapján nekik is kell fizetniük a csatornázási és tűzoltói illetéket. A közgyűlés, amely több kisebb jelentőségű ügyet is tárgyalt, végül elhatározta, hogy a város részére két luxus autót vásárol.

Emberáldozata és főbb sebesültje van a magyarországi viharoknak

Budapestről jelentik: Hétfőn délen Dévabányán több, mint fél-óraig tartó hatalmas jégverés pusztított. A jégzápor mintegy 4000 holdnyi területen súlyos kárt okozott a vetésekben. Eger és környéke felett is hatalmas zivatar vonult el. A sorozatos villámcsapások nagy károkat okoztak, sőt emberáldozatot is követeltek. Az egyik egri szőlőben dolgozó munkások egy pajtába huzódva, várták a vihar elmulását. A villám becsapott a pajtába. Egy földműves meghalt, hárman égési sebeket szenvedtek. Rövidesen egy másik szőlőkert munkásait is villámcsapás érte. Ezek közül heten sebesültek meg. A nagy esőzés következtében a hegyi utakról lezuduló víz elöntötte Eger város néhány uccáját. A víz több helyen félméter magas volt.

Tizenöt évre ítélték a szekicsi gyilkost

A bíróság előre megfontolt szándékos emberölésben találta bűnösnek a fiatalkoru gonosztevőt

A szuboticei törvényszék Radovics tanácsa kedden délelőtt tárgyalta H. Gy. 19 éves boszniai származású volt szekicsi mezőgazdasági munkás bűnügyét. H. Gy.-t gyilkosság bűntettével vádolta az államügyészség, mert március 26-án éjjel Novivrbászról, ahol akkor éppen dolgozott, Szekicsekre ment, este belopózott volt munkaadója, Breuer Anna gazdálkodóasszony házába, meghuzódott a fáskamrában és megvárta, míg a házbellek aludni térnek. Ez elvetemült fiatalember másnap délig leste az alkalmat, hogy egyedül találja kiszemelt áldozatát, a 71 éves asszonyt. Breuer Anna végre 11 óra tájban kiment a lakásából és a fáskamra felé tartott. A gyilkos ekkor előjött rejtekéből és tuskóval fejbevégtá az idős asszonyt, aki elterült a földön, mire H. Gy. hozzálépett és még egy ütést mért a szerencsétlen asszony fejére, majd pedig egy vasláncsal tovább ütlegelte.

H. Gy. a vizsgálat során beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy nem volt szándéka gyilkolni,

csak éhes volt és ennyivalót akart szerezni. Nem készült a gyilkosságra és azért huzódott meg a kamrában, hogy fedél alatt tölthesse az éjszakát és megvárja Breuer Annát, amíg az udvarra jön. Az elvetemült fiatalember azt hangoztatta, hogy éjszaka követte volna el a tettet, ha előre készült volna a gyilkosságra.

A bíróság a vádlott fiatal korára való tekintettel zárt tárgyalást rendelt el, majd pedig nyilvános tárgyaláson hirdette ki az ítéletet, amelyben

tizenöt évi börtönrre ítélte H. Gy. munkást.

A bíróság a gyilkosság körülményeiből megállapította, hogy a vádlott gonosztevő jellem, aki kegyetlen módon bánt el áldozatával, viszont figyelembe kellett vennie fiatal korát.

Az ítélet indokolása szerint H. Gy. előre készült véres tetterre, sőt ajánlatot tett Tóth János szekicsi munkásnak, hogy gyilkolják meg együtt és rabolják ki az idős asszonyt.

és elvitte a tartalmát, valamint, hogy a sekrestyét felforgatta, de az utolsó kenet szentségtartójának szentelt olajtartó szelencéjén kívül semmi egyebet nem vitt el.

A csendőrség a helyszíni szemle alkalmával lelt nyomokon elindulva széleskörű nyomozást indított s még a nap folyamán

több személyt előállított.

A templomrablás híre nagy felháborodást váltott ki Temerin lakosságából. A nyomozó hatóságok nem tartják kizártnak, hogy a temerini templomot ugyanaz vagy ugyanazok a tettesek fosztották ki, akik nyolc nappal ezelőtt, a múlt vasárnap betörték a bácskogradistei templomba is.

Hároméves katonai szolgálat Franciaországban

Párisból jelentik: Hír szerint a francia kormány november 30-áig szóló teljhatalmát arra használja majd fel, hogy rendeleti úton életbelépteti a hároméves szolgálati időt. A minisztertanács állítólag már elhatározta, hogy az ősszel elbocsátásra kerülő korosztályt továbbra is fegyverben tartja és így máris meghosszabbítja a kétéves katonai szolgálatot. Az új korosztályokat szeptemberben és októberben hívják be.

««(IIII)»»»

KÜLFÖLDI TÖZSZEÁRLATOK

A dinár árfolyama. Prága, 65.50—65.90, Berlin 5.63—5.67. Zürich, Beograd 10.—, Páris 11.75, London 20.76 háromnegyed, Newyork 443.50, Brüsszel 75.425, Milánó 23.34, Amsterdam 235.75, Berlin 177.87, Szófia 5.40, Prága 15.02, Varsó 89.62. Bukarest 3.25.

Betörők jártak a temerini római katolikus templomban

Kifosztották két perselyt és elvitték az utolsó kenet szentségtartójának szentelt olaj szelencéjét

Temerinből jelentik: Keddre virradóra ismeretlen tettesek betörték a temerini katolikus templomba és két perselyt kifosztottak. Bujdosó Ferenc harangozó tegnap reggel néhány perccel négy óra előtt elment a templomhoz, hogy 4 órára harangozzon. Amint ki akarta nyitni a

templom ajtaját, megdöbbenve tapasztalta, hogy

már kinyitotta valaki előtte. Rosszat sejtve azonnal átfutott a plébánosért és együttesen léptek be a templomba. Megállapították, hogy az ismeretlen templomfosztogató a négy persely közül kettőt fel-

HIREK

VALTOZEKONY IDŐ

Az ország déli részén derült egyébként tulnyomórészt felhős idő volt az elmúlt 24 órában. Egy-két helység kivételével ugyszólván mindenütt volt eső. A legalacsonyabb hőmérséklet Tuzlán 8, a legmagasabb Jasatomicson 2 fok volt.

Időjelölés június 21-re: (A nap kel 3.51, lenyugszik 19.27 órakor.) Az ország déli részein derült, egyébként tulnyomórészt felhős, változékony idő várható, helyenkint esővel.

Papi gyűlés Noviszádon. A noviszádi espereskerület lelkeszei hétfőn gyűlést tartottak Noviszádon. A gyűlés tagjai a Rókus templomban szentmisén vettek részt, majd Svraka Ferenc esperesplébános elnökletével értekezletet tartottak, amely után dr. Koráni Elemér rókus plébános ebéden látta vendégül a gyűlés tagjait.

Feketeci hírek. A feketeci állami elemi iskolákban iskolalátogatást és vizsgálatot tartott Tyosics Ljubomir bácskatopclai járási tanfelügyelő és elismerését fejezte ki a tanítói kar előtt a végzett eredményes munka felett. — Az állami elemi iskola igazgatósága értesíti a szülőket, hogy az első elemi osztályba a beiratásokat csütörtökön, június 22-én tartják meg. — Jólsikerült kerti ünnepélyt rendezett vasárnap este a feketeci Spárta futballklub a Schmidt-féle vendéglő kerthelyiségében és termében. A fenyegető esőfelhők dacára is szép közönség vett részt a mulatságon s a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig ropta a táncot a kitünő Freund zenekar muzsikájára.

Noviszád Klisánál elütött a vonat egy 2 éves kislíut. Tegnap délelőtt 9 óra 19 perckor súlyos szerencsétlenség történt a noviszád-klisai állomáson. Krsztics Zdrávkó 2 éves Milán nevű kislíia elment az öregapjával a klisai állomásra, hogy megnézzze a vonatot és segítsen a tehének hazahajtásakor kiáltozni. Amikor a megállónál át akartak menni a síneken, hirtelen feltűnt a titeli vonat, amely elütötte a kislíut. A szerencsétlen kislíyereknél eltört a bal lábszárcsontja, betört a feje és egész testén zúzódásokat szenvedett. Azonnal felvették a vonatra és beszállították Noviszádra, ahol a pályaudvaron már várták a sérültet az időközben értesített mentők és beszállították a kózkórházba. Az orvosok megállapították, hogy Krsztics Milán sérülései életveszélyesek.

Részeg koldusok uccai botránja Szuboticián. A szuboticei rendőrség kihágási osztálya kedden két vak koldus felett ítélkezett. A világtalan kéregetők ittasan haladtak a Szava Tekelija uccában és botránnyosan viselkedtek. A koldusok, Cvitkó Iván és Szkenderovics Jován azzal védekeztek, hogy egy ismeretlen ember behívta őket a kocsmába és annyi bort itatott velük, hogy lerészegedtek. A rendőrség feltételesen 100—100 dinár pénzbírságra ítélte a poruljárt embereket és eljárást indított annak megállapítására, hogy ki követte el a kegyetlen tréfát a világtalan emberekkel.

Özv. Báró LUZÉNSZKY HENRIKNE született nemes MAJOROSS MARGIT az egész rokonság nevében is, mélyen elszomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett unokanővére, illetve jószágos nagynénjük

Özv. Dr. Vissy Károlyné

született szentgyörgyvölgyi Szép Iréne

a Pro Ecclesia et Pontifice érdemrend valamint a Vöröskereszt második osztályának tulajdonosa, a szférábersei nőegylet elnöknője stb áldásos és vallásos jótékonyágnak szentelt élete után, folyó évi június hó 19-én d. e. fél 10 órakor rövid szenvedés után a halotti szentségeket magához véve Paliszon vi-szaadta nemes lelkét Teremtőjének

Lelke üdvéért az engesztelő szt miseáldozat f. hó 20-án d. e. 9 órakor a palicsi kápolnában lesz az Urrak bemutatva.

Szeretett halottunk földi maradványait f. hó 21-én d. e. a 9 órakor bemutatandó szent mise után a palicsi kápolnában levő sírboltban fogjuk nyugalomra helyezni.

Szubotica (Pallé), 1939. évi június hó 19. én.

Az elhunytat gyászolják:

özv. baráthi Huszár Tiborné
Luzénszki Livia bárónő és családja
*gróf Serényi Lászlóné
Luzénszki Henriette bárónő
férje és családja
*vitéz Alsóviszokai Gerlóczy Gáborné
Luzénszky Margit bárónő és férje
*herceg Rohan Ralph Gastonné
Luzénszki Ilona bárónő
férje és családja, unokahugai és öccsei
Dr. Stojkovits József és neje
Sardagna Lenke bárónő
gróf Degenfeld Miklósné

Stojkovits Márta és férje
Stojkovits Ervin
unokahugai és öccsei
Szlávy Kornelné
Vissy Iréne és családja
Szlávy Vissy Vilma

özv Dr. Késmárky Józsefné és családja
Bánlaky Géziné

Vissy Olga és családja
özv Szokolay Andrásné
Vissy Izidora és családja
unokahugai és öccsei

REQUESCAT IN PACE!

— MODERN IDILL. Egy idős angol hölgy, Miss Partridge békésen üldögélt kertjében, a Hampshire grófságbeli Fleetben. Kezében összekötött könyvet tartott, csendesén ábrándozott. Hirtelen éles hangot hallott a feje fölött:

— Vigyázzon!

S a következő pillanatban a lábai elé hullott egy fiatal férfi. Hart repülőmérnök volt. Pilótaegyenruhát és ejtőernyőt viselt. Néhány apró horzsoláson kívül nem történt baja. Gyorsan talpraállt:

— Meggyulladt a repülőgépem — mondta rövid magyarázatkeppen.

— A külföldiek dinár követelését. Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a Jugoszláviában külön kategóriaként vezetett külföldiek dinár követeléseit cenzurált intern dinárokként kell vezetni.

— Halálos nyugalommal szabadult ki a halál torkából. Shenandoah szénbányájában földomlás zárta el az egyik aknát, amelyben Robert Calligan bányász dolgozott. A mentők három nap és három éjszaka fáradoztak, míg végre sikerült utat vágni az eltemetett bányászhoz. Midőn végre kiszabadították, Calligan nyugodtan így szólt: »Bocsássanak meg, haza kell sietnem, mert bizonyára haragudott a feleségem, hogy elkéstem az ebédről«.

Csillárok

olcsón és szép választékban kaphatók:
„RADIO LUX”
Noviszád, Kralja Aleksandra 24

— Óra, baromfi, kerékpár, mellé. A noviszádi bűnügyi rendőrség tegnap délelőtt jelentkezett Sztójcsics Zsárkó noviszádi lakos és elmondta, hogy ismeretlen tettes ellopta a zsebóráját a láncsalalattal együtt. Az óra és lánc értéke meghaladja a 700 dinárt. — Hubert Hermannról ismeretlen tettes baromfit lopott 300 dinár értékben. — Lenkés János noviszádi munkás ismeretlen kerékpártolvaj ellen tett feljelentést, aki nem régen vásárolt kerékpárját ellopta, amíg egy üzletben vásárolni volt. — Özveggy Reiter Lenka noviszádi uriaszony lakásából ismeretlen tettes ellopott egy 1500 dinár értékű briliáns mellényt. — Roth Henrik noviszádi festőtől ismeretlen tettes, valószínűleg szobafestő, szerzőjüket lopott. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

— Pénteken közgyűlést tart a szombori városi képviselőtestület. Sztójkov Radivoj szombori városelnök június 23-án délelőtt tizenegy órára közgyűlésre hívta össze Szombor városi képviselőtestületét. A pénteki közgyűlés napirendjének mindössze két pontja van: a városi autóbuszok beszerzése és a villanygyári könyvelő fizetésének rendezése.

— Kerékpárszerencsétlenségek. Komáros Antal 19 éves szoborbráni földműveslegény kerékpáron Noviszádra igyekezett. Komáros a csenevél szállásoknál olyan szerencsétlenül esett le kerékpárjáról, hogy agyrázkódással szállították kórházba. A szerencsétlenül járt legény állapota súlyos. — Papp András 19 éves temerini munkás Petrovaradinban leesett nagy sebességgel haladó kerékpárjáról és súlyos zúzódásokat szenvedett. A sérült munkást a mentők beszállították a noviszádi köz-kórházba.

A nemzetek háborus kedve százalékban

Az amerikai Harvard-egyetem egyik történettudósa érdekes statisztikát állított össze arról, hogy milyen időközökben robban ki háborúkban a viszálykodó emberiség egyenetlenkedése és hogy az egyes nemzetek milyen arányban vettek részt a világot átforgató nagy összeütközésekben. Kétezeröttszáz évre visszamenőleg vizsgálta át a háborúkat, mely idő alatt 902 nagyobb háború és 1615 belső forradalom és polgárháború zajlott le.

A háborúk ekként tanulmányozva, arra a megállapításra jutott, hogy az összetűzésekre leghajlamosabb nép a spanyol. Történelmének 67%-át háborusokkal töltötte el. A harcias bajlamban utána közvetlenül Görögország következik amelynek történelmében 57%-ot foglalnak el a háborúk: a harmadik helyen Anglia áll 56%-kal, aztán Franciaország következik 50 Országok 46 és Olaszország 36 százalékkal. A nagy európai nemzetek sorát Németország zárja le, amely 28%-os arányszámmal szerepel a háboruskodó nemzetek között.

— KATOLIKUS OÍTHON ÉPÜL ODSZACIN. Odszacinról jelentik: Dr. Hampel Ede plébános kezdeményezésére rövidesen felépül a Katolikus Oíthon. A szükséges összeget gyűjtés útján teremtik elő. Eddig már befolyt mintegy 200.000 dinár, amivel az épületet még ebben az évben tető alá lehet hozni s biztosra vehető, hogy addigra összegyűl a teljes berendezéshez még hiányzó pénz is. Az építésre a napokban küldik szét a pályázati feltételeket.

— KANIZSAI HIREK. Eszes István szentel bíráutós Kanizsára menet autót akart elkerülni, a csuszós úton azonban megcsuszott kocsija és az árokba fordult. Az autó ablakbetört sérthetetlenül megromlott. Eszes könnyebb zúzódásokat szenvedett. — A kötelező testnevelési ügyosztály Kanizsán is megkezdte működését és összehívták a hatáskörébe tartozó ifjúságot. A testnevelési gyakorlatokon a statisztika szerint 2200 ifjunak kell résztvenni.

— FÜRDŐRUHÁK, a legnevesebb világmárkák, kaphatók és felpróbálhatók: Fischer J. és Fia, Noviszád, szaküzletében. Ugyanott fűzők-melltartók is kaphatók.

— MÁLÍGYOSI HIREK. Fodor Gelért képviselő a község gazdálkodóival, iparosokkal és kereskedővel szövetkezeti malom, valamint fogyasztó és értékesítő szövetkezet létesítéséről tanácskozott. A szövetkezetek létesítésének terve élénk visszhangra kelt Málígyos lakossága körében. — Kovács Károly gazdálkodó felesége kocson iparkodott a tanyára a ló azonban utközben megbekrosodott, a hejtőszárral lerántotta Kovácsné a kocsirol s az asszony felsőkarján átmentek a kerek. Kovácsné az ijedségtől és a fájdalomtól elvesztette eszméletét, így találtak rá később a járókelők, akik kocsiára tették és orvoshoz szállították. Kovácsné állapota nem életveszélyes.

— MOLI HIREK. A katolikus ifjúság és a Polgári Dalkör együttes kulturdélutánja kitünően sikerült. Az előadások a Dalkör énekesei több nagy sikert aratott dallal szerepeltek. Kar-nagy Balázs József volt. Bozsoki Károly szavalata után Patyi István elnök, majd Patyiné Halász Rózsika tartott felolvasást. — Sági Gyula és Bir-kás Klárka meggyűréséről hazatérve a Tisza töltéséről lefordultak kerékpárjukkal. Mindketten könnyebb horzsolásokat szenvedtek.

— Meghalt a szombori főrabbi. Dr. Guttman Simon szombori főrabbi, aki Abonyból került Szomborba, hosszas szenvedés után hétfőn délután meghalt. Guttman Simont régebb idő óta a szubotícai zsidó kórházban kezelték, ahonnan vasárnap hazaszállították. Mivel állapota teljesen reménytelen volt. Temetése szerdán délután két órakor lesz a szombori zsinagógából.

— TOPOLAI HIREK. A szokásos gazdaköri bejárást az idén Csifcsák téglagyáros rendelkezésre bocsátott teherautóján tették meg a Gazdakör tagjai. A határjárás mintegy 30 gazdálkodó veit részt, megtekintették a málygyosi, kulai, bajmoki és szubotícai földeket, gyümölcsösöket. A határjárók felkeresték Jakovljević Aron főjegyző 20 holdas gyümölcsösét amely általános tetszést aratott, majd a kirándulás résztvevői a házigazda jóbotól nyert kitünő hangulatban hazatértek. — Szombat este olyan nagy felhőszakadás vonult végig a község felett hogy a víz több ház udvarát és pincéjét elöntötte. A Patria malomudvara és gépháza is teljesen víz alá került, a malom megállott, a tűzoltók nagy munkában vannak, hogy a vizet kiszivattyúzzák. A község csatornázásának ügye ismét felszínre került, a szombati felhőszakadás bizonyítja mennyire fontos lenne e kérdés megoldása. — Rigo bajnai nagyvendéglős hangos mozijában vasárnap volt az első előadás amely még Topoláról is sok érdeklődőt esalt át Bajszára. A vidéki vendégek nem tetszettek ifju Latyák Péter géplakatosnak és ki akarta venni a teremből a topolaiakat. A rendőrség közbeépett és eltávolította az izgatga legényt, aki ellen megindul az eljárás.

— Amnesia a szudétaföldön és Csehországban. A német hivatalos lap közli Hitler kancellár amnesia rendeletét, amelynek értelmében kegyelemben részesülnek azok, akiket a régebbi törvények a nemzeti szocialista párt megalakítása körül végzett tevékenységük miatt elítéltek, valamint azok is, akiket közigazgatási uton büntettek meg. Csehországban amnesiaiban részesülnek azok, akik a szudétaföld visszatérése, valamint a cseh-morva protektorátus átvétele alkalmával politikai kihágásokat követtek el. Nem részesülhetnek kegyelemben azok, akik árulást követtek el a német birodalom ellen, valamint a bombamerénylők, ha merénylőtüknék emberélet esett áldozatul.

— Husz szubotícai hentest pénzbírságra ítélték. A szubotícai rendőrség a városi fogyasztási hivatal közgeivel razziaát tartott a hentesknél, mert az volt a gyanu, hogy nem pecsételtetik le a levágott állatokat és így nem lehet ellenőrizni, hogy lefizették-e a városi illetéket a hus után. A razzia során husz hentesnél találtak pecsétetlen húst. Kihágás címén eljárás indult ellenük. A rendőrség kihágási osztályán Pavlovics Miodrag rendőrkapitány kedden a husz hentest pénzbírságra ítélt.

Szerencsét hoz a kéményseprő?

Június 27-én befejeződik a goszpogyincei kéményseprő ügy

Tizenegy hónappal ezelőtt, a múlt év júliusában úgy látszott, hogy végleg befejezést nyert Knezzevics Milján goszpogyincei községi jegyző és Rádevics Láka volt zsabalyi főszozolgabíró botrányügye. Knezzevics és Rádevics ellen ugyanis az volt a vád, hogy Nikkelsbacher csurugi és Hoffmann goszpogyincei kéményseprőktől

több ezer dinárt kértek, hogy elnyerhesse nek egy megüresedett kéményseprő állást.

Az ügyben több tárgyalás után a múlt év július 23-án tartottak fő-tárgyalást, amelyen Nickelsbacher elmondta, hogy az egyik közvetítőnek 17.000 dinárt adott át honorárium fejében, ezt a pénzt azonban nem a főszozolgabírónak küldte,

Rádevics soha nem kért tőle pénzt

és nem is viselkedett úgy, hogy szavaiból megvesztegetési hajlandóságra lehetett volna következtetni.

Hoffmann elmondta, hogy Knezzevics 15.000 dinárt kért tőle. Amikor nem akart ennyit fizetni, a jegyző kijelentette, hogy akkor kitiltja Goszpogyincei területéről.

Hoffmann erre 5000 dinárt adott a jegyzőnek. A vádlottak erélyesen visszautasították a vádat, Rádevics Láka kijelentette, hogy a vád ellen indított politikai hajszát következménye. A bíróság ítéletében Rádevics bűncselekmény hiányában felmentette a vád és következményei alól, az elsőrendű vádlott Knezzevics Miljánt azonban bűnösnek nyilvánította és 500 dinár pénzbírságra, valamint 30 napi elzárásra ítélte. Az ítéletet megfellebbezték.

A kéményseprő botrányával tegnap délelőtt foglalkozott a noviszádi semmtiöszék, ítélethirdetést 27-én tart.

BINGO

űdit és felfrissíti a szervezetet
Gyártja: Ruff Szubotíca

A noviszádi Református Olvasókör sakkozói 4^{1/2}—3^{1/2} arányban győztek a noviszádi Grafikusok ellen. Hétfőn este barátságos sakkmérkőzés keretében játszott a két egyesület tartalékos sakkegyüttese, mely a Református Olvasókör győzelmével végződött. Részletes eredmények: Varga (ROK) győzött Dürbeck ellen, Dóci (ROK) Kacsanszki ellen, Teschner (ROK) Valihora ellen, Schön (ROK) Bébics ellen, Horváth M. (ROK) veszített Györfi ellen, Szekeres (ROK) Dimitrijević ellen és Horváth J. (ROK) Lesinko ellen, az Orendi (ROK)—Wollberger játszma remivel végződött.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« kezeletvizet. Regist. od. Minisztarsztva szoc pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

A vasárnapi iskolásgyermek év-záró ünnepélye Feketicsen. Lélek-emelően szép templomi ünnepély keretében zajlott le Feketicsen vasárnap délután a vasárnapi iskolás gyermekek évzáró ünnepélye, amelyen a szülők, és az érdeklődő egyháztagok szép számban jelentek meg. Az ünnepélyen a vasárnapi iskolás gyermekek felmondták az egész évben tanult anyagot. Minden gyermek csaknem hibátlanul mondotta el a reábizottakat, így Burai Erzsike, Fülöp Klárka, Szilágyi Imre, Szitás Mariska és Juliska, óvodások, Papp Zsuzsika, Galambos Erzsike, Marecskó Mariska, Cser Veronka, Balogh Sándor, Klausz Sándor, Losonczy Imre, Huber András, Király Irénke, Radojcsin Katica, Pető Juliska, Simonyi Juliska, Kovács Iluska, Pál Klárka, Fehér György és Vajda Juliska I-ső elemisták, Szücs Lajos, Molnár Etelka, Orvos Kiss Zsófia, Kerekes Sári, Dolli Ferenc, Losonci Juliska, Erdős Erzsike, Varga Simon, Somogyi Mariska, Bácsi Etuka, Farkas Erzsike, Bene Zsuzsika, Burai Mariska, Harcsa János, Lőkös Ottó, Szilágyi József, Harangozó Lidike, Vajda Erzsike, Burai Sári, Kerekes Juliska, Sáránci Juliska, Fehér István, Riess Károly, Bika Juliska, II-ik-es elemisták, Kirszt Károly, Kovács Rozika, Kerekes Eszter, Hallgató Imre, Nagy Juliska, Juhász József, Rápóti Mihály, Nagy András, Lovas Mihály, Németh Lajos, Tóth Juliska, Csete József, Margit Erzi, Székely János, Beszeteri Lidia, Fehér Sándor, Nagy Ida és Kerekes Lajos II-ik-es elemisták Szokál István, Erdős Juliska, Bene István, Szilágyi Mariska, Hallgató Imre, Nagy Juliska, Fehér Mariska, Faragó István, Pap Zsófia, Bódis Irénke, Somogyi Ilonka, Bicszó Juliska, Kelemen Rozika, Bátori Dávid, Csete Klárka, Bálint Margit, Sajti Juliska, Thomas Jakab, Farkas Judit, Hallgató Klári, Bertók Etelka és Engler Lajos é-ik-es elemisták, Tolnai Lajos, Harangozó Juliska, Braskó Lidike, Király János, Bódis Antal, Farkas Zsuzsika, Fehér Klárka, Gulyás Antal, Németh Lajos, Szarka Lajos, Tóth Juliska, Nagy Lidike, Balogh Etelka, Pásztor Etelka, Fehér Piroska, Csoma Mihály, Bika Sándor, Bika Bálint, Koch József és Szabó Juliska V-ik-es elemisták és Butor Lidia, Bordás Juliska, Szabó Zsuzsika, Fehér Klárka, Magdika Mária, Szabó Etelka, Szabó Erzsébet, Harangozó Lajos, Csete Juliska, Teleki Sári, Bordás Ferenc, Szabó Zsuzsik, Harangozó Erzi, Szücs Sándor Gombos, Kerekes Mária, Molnár Juliska, Szücs Sándor és Pál Erzsébet VI-ik-es elemisták. — A templomi ünnepély végeztével Ágoston Sándor lelkesített buzditó szavakat a gyermekekhez és köszönte meg a vasárnapi iskolai tanítást önzetlenül végző tanítóknak az egész évi fáradozásukat, majd Papp Zsuzsika első elemistának és Szücs Sándor Gombos hatodikos elemistának, akik egész évben minden tanításon megjelentek, átnyújtotta a presbitérium ajándékát, kis ajándékkönyvecskét, majd a tanítóknak adta át a presbitérium ajándékát: Balogh Juliskának, Borbély Zsuzsikának, Butor Juliskának, Gáspár Erzsébetnek, Kasza Lidiának, Tóth Zsuzsikának, Bányai Lajosnak, Teleki Lászlónak és Lángh Zoltánnak. — A templomi ünnepély befejezése után az egyház vezetősége a KIE otthonban fagyalt délutánon látta vendégül a gyermekeket.

SZINHÁZ-FILM

Szombaton este harmadszor adják elő a noviszádi Daloskörben „Amit az erdő mesél” című népszínművet

A szombatesi előadást tánc fővel

A noviszádi Polgári Magyar Daloskör műkedvelői kétszer adták már elő telt ház mellett az »Amit az erdő mesél...« című énekes, zenés népszínművet. Az első két előadás nagy sikerére való tekintettel, most szombaton, június 24-én megismétlik a darabot.

A Daloskör vezetősége a legszélesebb körök részére is lehetővé akar-

ja tenni a darab megtekintését és ezért a helyarákat igen alacsonyan állapította meg. A szombat esti előadásra a jegyek 15—10 és 5 dinárért kaphatók elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében és a Daloskörben.

A szombat esti előadás után tánc lesz.

***

„Ha elmennek a regruták” Petrovoszelón

Vasárnap zsufolt ház előtt adta elő a petrovoszelói Legényegyletben Jancuskó Gábornak »Ha elmennek a regruták« című 3 felvonásos zenés népszínművet a sztáribecsei Katolikus Földmives Legényegylet műkedvelő együttese. Az előadáson a szerző is megjelent. A darab iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, a magyarság színe-java meg is jelent az előadáson s megállapította, hogy a napilapok kritikája egy csöppet sem túlzott, amikor kiváló társadalmi és erkölcsi érték elismerésével tüntette fel Jancuskó alkotását. A nyitány után Csajkás Antal káplán rövidesen ismertette a darab tartalmát államnyelven, majd utána magyarul. A szereplők általában mind jók voltak, — még a kényes izlésű petrovoszelói közönséget is kielégítették. A taps s táncok után az újraszólás — olyan állandóvá vált mint az árnyék.

A szereplők közül, noha valamennyiőről csak jót írhatunk, mégis ki kell emelni Szabó Annuskát Juliska szerepében teljesen átértézt szerepét s élethűen adta. Alakítását

hivatásos színész is tudta volna jobban megjátszani. Takács Ferenc partnere sem volt kisebb nála a drámai jelenetekben. Ferenc Juliska mint anyós — elriasztóan hü képet mutatott a becsúzó anyósokról. Pálkás Matyi szerepében Ludmann Károly is nagy elismeréssel találkozott. Németh György néha túlzásba ment a városi boltos figurájában — de mégis nagyon jó volt. Karácsonyi Juliska bájosan táncolt. Józsa László, Barna András magyaros táncukért általános tapsvihart idéztek elő. Varnyu István a cigány Jancsi szerepében nagyon jó volt, a partnerei is. Halápi Mihály, Papp János, Beretka Géza, Szemendri János, Károlyi B.öske, Szimics Juliska — mind nagyon sok tapsot kaptak. A koszos lányok táncát állandó taps követte.

A szerzőt többször megéljenezte a közönség s ugyancsak nagy elismeréssel találkozott Csajkás Antal káplán főrendező s a társrendező Kinka János, — mert a darab sikerét ők biztosították.

***

Ismét nagy sikert aratott Kanizsán az »Áprilisi apacsok« operett. Spang József helyi szerző Áprilisi apacsok című operettjét vasárnap este ismét nagy sikerrel mutatták be az Iparos és Polgári Daloskör műkedvelői. A darab minden szereplője fényes játékot mutatott, megérdemelték a minduntalan felhangzó tapsot. A főbb szerepekben Bagó Baba, Föglein Károly, Sarnyai János, Papp Matildka és Kriska Irénke voltak kitűnők, de nagyon jók voltak és kisebb szerepükben is nagyban hozzájárultak a sikerhez: Nagy Juliska, Solti Máté, Vágó József, Eper János, Szakala János, Kókai Istvánné, Cseszko István Kovács Antal, valamint a görölkök Lipták Bözsike, Orosz Irénke, Muhi Gizike, Ladoczi Bözsike, Bosznai Jusztika, Palotás Ilonka, Pósa Kató és Klein Margitka. Előadás előtt Gubi János és Svorcán Vója népdalokat énekeltek. A darabot a szerző rendezte, az ének- és táncszámokat Gyulai jazz-zenekar kísérte. Az előadás tiszta jövedelmét a kanizsai Rokkant Egyesület javára fordítják.

Nagy sikerrel került színre másodszor Gradistén a Legnagyobb hatalom. Az előadás megrendezése ezutal is kifogástalan volt s a szereplők is minden tekintetben kitettek magukért. Kovács Piroska és partnere Szabó László, továbbá Csizmadia Annus és Börtsök József voltak az előadás főerősségei, a szokott mértéket messze felülmúló játékkal. — De otthoniasan és színpadi rátermettséggel mozgott a színpadon a többi szereplő és vitte sikerre az előadást: Uj István, Horváth József, Galacz Ilona, Hangya Ferenc, Süge András, Brancsik Etel, Borbély Julis, Németh Margit, Kocsis József, Martinovics Sándor, Hangya Lajos, Uj Pál, Bitó Lajos, Németh János, Kolonics Maris, Vince Mihály, Ruzsik Rózi, Nagy Margit és Tóth József. — Bori Rózsikát a sugás cseppet sem fárasztotta ki — dolga alig akadt. Előadás után a sztáribecsei keresztetek tizenkettes tornászcsapata Tóth László elötornász vezetésével szebbnél-szebb tornamutatványokkal gyönyörködtették a közönséget.

Vasárnap lesz Zmajevác nagy ünnepe

A Dunabánság minden részéből érkeznek vendégek Zmajevácra

A vasárnap, Zmajevác s egyben Baranya nagy ünnepének napja már erősen közeledik. Zmajevác, de egész Baranya népe nagy érdeklődéssel tekint június 25-e elé, amikor Bácska és Bánát előtt megmutatják kulturájukat, vendégszeretetüket. A nagyvendéglő udvarán lázas munka folyik, diszítik a már kész színpadot. A község lakossága szintén lázasan készül, hogy kitegyen magáért, megmutassa testvéri magyar szívét. Mindenki vendéget kap, mindenki vendéget vár...

Itt közöljük a részletes műsort, amely kibővült s még bővül majd. Vasárnap délután a községi nagyvendéglő udvarán júniális lesz, amelyen bemutatnak egy szerb nemzeti táncot, a »Májusfa« című magyar revütáncot, valamint a Macskatáncot, amely izelítő lesz az esti szabadtéri előadásból. Este 9 órai kezdettel szabadtéri előadásban színekerül a Zsákba-macska, amit államnyelvű egyfelvonásos vigjáték előz meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos előre gondoskodni. Helyárak 15, 12, 10, egy asztal 6 székekkel 60 dinár.

—•••••—

Kitűnően sikerült a kikindai Katolikus Nőegylet »Hawai éjszakája«. A kikindai jótékony Katolikus Nőegylet rendezései mindig igen nagy számú és előkelő közönséget vonzanak. A most rendezett »Hawai éjszaka« szintén többszáz főnyi közönség szórakozott. A kulturpalota dísztermét ez alkalomra Eszter József noviszádi iparművész díszítette, a műsoron szereplő táncszámokat Schreiber Adolf noviszádi táncművész tanította be. Hatalmas sikert ért el a kikindai »Cecilia« énekkar egyik csoportja, akik mint matróz-lányok Hawai dalokat énekeltek Szupritz József karnagy vezetésével. Különösen szép látványt nyújtott Halbedl Lujzika és Cselykovics Irénke urileányok táncszáma, ugyszintén Halbedl Lujzika és Schreiber Adolf noviszádi táncművész táncszámai is. Fuchs Kata, Nagl Katica, Molnár E. és Molnár Babika valamint Schwarz Irénke táncszámai és az előadott szóló gitárszámok is nagy sikert arattak. A mulatságon részt vett Albert Mátyás esperes plébános, az egyesület elnöke valamint Wolf Pavao alezredes, helyőrségi parancsnok és dr. Budisin Milán képviselő is. A vendégek a hajnali órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt. Az úgy erkölcsi mint anyagi sikerrel zárult mulatság tiszta jövedelmét a szegény iskolás gyermekek élelmezésére és felruházására fordítják.

A feketicsi Református Keresztény Ifjúsági Egyesület vasárnapi műsoros estjén Borbély Zsuzsika tartott rendkívül figyelemreméltó felolvasást a »Mai nő kötelességei« címmel. Juhász Géza Kovács Bálint levelét olvasta fel, a visszacsatolt Felvidék első ngayszabásu református diáktalálkozójáról. Ezután Lángh Zoltán a newyorki világgkiállítás gigantikus számadatait és csodás látványait ismertette felolvasás keretében. A műsori bevezető bibliolvasást Sárosi István tartotta.

KÖZGAZDASÁG

Az épülő Noviszád

A kedvezőtlen időjárás mintha csökkenené a báni székvárosban az építők kedvét: az idén mérsékelt építkezések folyik Noviszádon. Legutóbbi kimutatásunk óta egy három, egy kétemeletes és huszonhárom földszintes ház építésére adtak ki engedélyt. Az összforgalom

1.950.000 dinár.

Az alábbi kimutatásban az építés nevének, az építető nevének, az építés tárgyát, helyét, végül az építkezés költségeit tüntetjük fel: Grnya Alekszandar, Petráš József, udv. p., Tolsztojeva 7 — 15.000; Dr. Moga Milán, ajtó Temerinška 20 — 2000; Szlivka Mihály: Csaszten Pál, földsz., Ljube Sztefanovitya 3 — 12.000; Paroki Alekszandar, földsz., Oborok — 25.000; Szántó Emil: Spitzer Dezső, kerítés, Arse Teodorovitya 14 — 3000; Torics Sztjevan: Puskás Julka, földsz., Deszp Pavla Bakitya 3 — 38.000; Reich Rudolf műhely, Radnicska 5 — 23.000; Fodor István: Schneider István, hozzáépítés, Sarplaninszka 16 — 4000; Jurik János, földsz., Rakovacska ul. — 15.000; Pál Lázár: Bogdanovics Tósa, ajtó Rumenacska 30 — 4000; Melka János: Gosztojics Lyubica, udvari ép., M. Bajitya 5 — 30.000; Cövek és Reimann: Blau Emánuel, átalakítás Kr. Petra II 25 — 8000; Schossberger Fülöp, Schossberger Gréte, III em., Petra Zrinjszko 16 — 480.000; Dejanovics Mita: Raniszavljjev Sztjevan, földsz., Sajkaska 10 — 15.000; Eelyin Nedelyko, földsz. Kumanovszka 5 — 45.000; Polomik János, földszint, Almási temetőnél — 45.000; Avramovity Ilja: Sztokovics Milutin, földsz., Drvarszki trg 11 — 20.000; Fehérvári Illés: Baján András, földszint, Emila Csakre 24 — 14.000; Tellei György: Novák Anna földsz. To-

ne Hadzsicsa 24 — 48.500; Würz Antal földsz., Orahova 8 — 15.000; Schmidt Fülöp, Maurics Jován, földsz. Nikola Teszla — 113.500; Vujicsics Zsivko: Nikolics Ráda, földsz. Sajkaska 4 — 21.000; Tucakov Ratko földsz. Vojvode Vuka 56 — 28.500; Kovács István: Skarh Szpaszoje udv. ép Koszta Pecsancia 37 — 12.000; Bajor András: Eubori János földsz., új ucca Kameninnál — 37.000; Pervaz Jóca: Bancsics Zóra földsz. Kamberova 3 — 65.000 Viletti Lajos: Szöke testvérék, hozzáépítés, Al. Adamovicsa 47 — 4500; Gegenbauer Sztjevan: Sztarcevic Szpaszoje, földsz., Petra Bige — 75.000; Jakovlyevics Milenkó: Inzinyerszki dom, II em. Cara Nikolaja — 320.000; Fischer Pál: Minarek Iván, hozzáépítés, — 500; Gyukovics Makszim, földsz., Palmoticseva 4 — 20.000; Schwerer József: iBrđics Milica II em. Cara Nikolaja — 250.000; Katolikus egyház, átalakítás, Laze Telecskog 9 — 1200; Marinkovics és Cvetkov: Zecevic Dusan hozzáépítés Kr. Petra II. 124 — 10.000.

»»»□«««

□ A jugoszláviai textilgyárak másfél millió kiló belföldi gyapjút fognak vásárolni. A jugoszláviai gyapjúgyárak a legközelebbi időn belül másfél millió kiló belföldi gyapjút fognak vásárolni. A gyapjú bevásárlásához szükséges pénzt a Narodna Banka fogja hitelezni a textilgyáraknak. A gyapjú árat még nem állapították meg, de valószínű a mostani marad, mivel az igen kedvező a juhtenyésztőkre nézve.

„Nem kell a külföld kommunizmusa vagy fasizmusa, hanem a mi szövetkezeteink“

— mondta Beslics földművelésügyi miniszter a földművelési szövetkezetek szövetségének noviszádi közgyűlésén

A noviszádi munkáskamra disztermében hétfőn tartotta rendes övi közgyűlését a földművelési szövetkezetek noviszádi szövetsége. A közgyűlésen megjelent Beslics Nikola mérnök, földművelésügyi miniszter, valamint a közoktatási és kereskedelemügyi minisztériumok kiküldöttjei, Vujics Velimir báni osztályfőnök, Margetics Sztjevan a noviszádi leánygimnázium igazgatója és a földműves szövetkezetek kiküldöttjei. A közgyűlés megnyitása után hódoló táviratokat intéztek Ófelsége II. Petar királyhoz és Ófelsége Pavle régensherceghez. A táviratok szövegének felolvasása után percekig lelkesen éljenztek Ófelségét és a királyi házat.

A közgyűlésen több beszéd hangzott el. Beslics földművelési miniszter nagy beszédében az árucserre kereskedelemről

és a földműves szövetkezetek nagy jelentőségéről beszélt. Kijelentette a miniszter, hogy Jugoszláviának nem kell külföldről importálni formát, sem kommunizmust, sem fasizmust vagy nemzetiszocializmust, hanem a mi szövetkezeteinket kell alkalmazni, amelyek már évszázadok óta mélyen gyökereznek a jugoszláv népben. »Nem titok — mondta beszéde végén a miniszter, — hogy Anglia, Franciaország, Németország és más államok miként látják el magukat élelemmel. A jövő háborújában nem az ágyuk, fegyverek, aknavetők száma játssza majd a főszerepet, hanem a kenyér, az győz, akinek több lesz az élelme. Ilymódon a szövetkezetek elsődrendű hadiformációkká lesznek.«

A minisztert beszéde után lelkesen ünnepelték az egybegyűltek.

★ Adám. Ezt a nevet viseli Beograd legelőkelőbb férfidivatáru üzlete. Férfiak, akik gondot fordítanak arra, hogy ruházkodásuk ne csak szép, elegáns és modern legyen, hanem tudatában vannak annak is, hogy mennyire fontos a minőség, szívesen keresik fel ezt az üzletet, mert tudják, hogy minden egyes darab a legjobb márkáru, a legjobb gyárakból kerül ki és így jóságánál és

tartósságánál fogva aránylag a legolcsóbb. Különösen vezet a cég a legfinomabb angol puplinokból készült férfiingekben. Minden egyes darab gyönyörűsége a szemnek, viseletben pedig kényelmesek, puhák és a végtelékig tartósak. Ugyancsak kaphatók a közismert »Habig« kalapok a leggyönyörűbb választékban. Az Adám divatüzlet a Knez Mihajlova 23. sz. alatt van.

Még enni sem akart a fejedelem, hanem csak szüntelen csak járt el s hátra a palotájában s nagyokat sóhajtott. Az urak eleget biztatták, vigasztalták, nem volt haszna: utoljára egynéhány zacskó pénzt mindennap elébe vittek, mintha új zacskó pénzek volnának s elébe tették. — Kegyelmes uram, — mondották, — ezt a pénzt most hozta Apor István a harmincadokról (vámokról): ezt a pénzt a sóaknából hozatta Inczédi Pál; ezt a pénzt ez s amaz udvarbíró küldötte: mit busul nagyságod, mikor elég pénze vagy? — Lassan-lassan így kezdett észére jönni s kigyógyulni abból a képzelődésből. Aztán pedig szüntelen a házassághoz volt kedve, hol Mikó Istvánnét, hol Vér Györgynét akarván elvenni feleségül; mindegyik igen szép övegyasszony volt. El is vette volna valamelyiket, de Teleki Mihály nem engedte, akitől utoljára már annyira félt, hogy ha valaki más beszélt is a fejedelemmel, mind vigyáztatta, ha nem jő-e Teleki Mihály s alajtókon mentek is fel hozzája, akikkel beszélni akart, hogy Teleki meg ne tudja.

Cserei e visszaemlékezések hatása alatt izgatottan járt föl s alá a szobában, aztán fölindultan mondotta:

— Így halt meg a jámbor Apafi Mihály, aki papnak lett volna alkalmatosabb, mint fejedelemnek. Nem volt neki semmi gondja az ország dolgára s ha valami elébe került, csak azt mondotta: — Lásd az urak ökegyelmek, amint

(175)

Teleki uramnak tetszik. — A vadászatot szerette s gyakorolta ifjúságában, nagyon gyönyörködött az órákban, amelyek sokféle formára csináltatván, renddel állottak a házában. Mindenkor azok körül pepecselt, egyebket vagy olvasott, vagy könyveket fordított; lovakra, fegyverekre, köntösökre, gazdálkodásra, mint férfiembernek, nem volt semmi hajlama. Mind asztalára, mind udvarára felesége viselt gondot, amíg élt; ha a felesége holtá után még sokáig él szegény, bizony még az sem marad, amit egyék. Mert ha valaki csak ebédre hívta is, tiz-tizenkét ház jobbágyot kicsalt a kezéből. Az urak, valamire akarták, rávetették, nem is ment soha egy fejedelem alatt annyi sok istentelenség véghez Erdélyben, mint az ő idejében s ám el is vésztek az országot az ő lágysága miatt.

— Hol temették el?
— Almakeréken, a maga jószágán, az Apafi familiának temetőhelyén.

— Maradt utána nagy vagyon?
— Mihelyt meghalt, Nalácz, Teleki, Inczédi, ami belső értéke s pénze maradt, eltették láb alól s maguk közt felosztották. A fiának

kevés jutott, akinek pedig minden uton-módon nagy gazdagságot szerzett s hagyott a fejedelemasszony. Hiába, az eféle keresetnek nem szokott örülni az utód.

— És most, való igaz, hogy Teleki a fejedelemségre tör?

— Hát hiszen épp ezért van Nalácz uram jelenleg Bécsben. De azt hiszem, üres kézzel fog visszatérni, mert az udvar egyáltalán nem akar több fejedelmet. Ő legföljebb helytartó, vagy kormányzó lehet.

Boldogtalan ország! Ilyen korszak után két kézzel kellene kapnia egy olyan fejedelem, izzó szív, amellet próbált, érett elme, amelyet a viszontagságok érleltek meg. Hozzá önálló, erős akarat, igazságos lélek s még a tetejében katona, aminő nincsen több Európában. Adjatok ennek a fejedelemnek egyéniségnek működési alap, erős állást és tág teret fényes tehetségei kifejtésére s el fogja homályosítani a történelem legfényesebb csillagait.

— Ha legyőzi Heisslert és Telekit, az egész Erdély hódolni fog neki, mert szép és kedves emlékeket hagyott maga után ifjúkorából, amelyet mint magyar mene-

kült, Erdélyben töltött. Ámbar nagyon jól tudod, hogy az erdélyi udvarházakban gyűlölik s megvetik a magyar menekülteket, ezt az elődsdi hordát, amely oly hatalmas fölmagzott s hovatovább minden állást elfoglalt a benszülöttek elől. Maga Teleki, aki egy fakó szekéren jött be Erdélybe Biharból, most fennen dicsekszik, hogy ha Husztról Fogarasra akar menni, mindenütt a maga birtokán utazhatik.

— Nem szép Erdélytől, hogy így gondolkodik és érez. A két magyar haza van hivatva, hogy alkalomadtán kölcsönösen keblére ölje a politikai menekülteket. S jöhet még idő, amikor az erdélyiek fognak rászorulni a magyarok vendégszeretetére, — ámbar ne adja néktek az Isten.

— Na dehát, Gábor, — szól Cserrei, véget vetvén a beszélgetésnek, — vacsoráztál-e? Mert Johanna hugomasszony kötényt kötött s kütűnő fatányérost sütött. Jófélé küküllői is kerül ám hozzá!

— Jaj, te Miska, most jut eszembe. Egy szegény ördögöt, bizonyos Szántó nevezetű nemesembert, fővesztésre ítélt mérgében Teleki, de én megszöktettem a jámbort s idehoztam magammal. Adsz-e éjjeli szállást neki is?

Cserei megvakarta a fejét.

— Tudod mit, Gábor, — szól végre egy gondolattól megragadván. — Szállást nem adok neki, hanem adok egy lovat. Jobb, ha még az éjjel kereked old.

S nevetve tette hozzá:

— Ti aztán majd visszaadjátok

Rendkívüli malomszövetkezeti és városi képviselőtestületi közgyűlés Szfárakanizsán

A Malomszövetkezet tagjai elismervényt kapnak befizetett pénzükről — Állami adóhivatal létesül Kanizsán

Szfárakanizsáról jelentik: A kanizsai Malomszövetkezet rendkívüli közgyűlést tartott vasárnap, amelyen Agbaba Mihály városelnök, szövetkezeti elnök megnyitóbeszéde után megválasztották a vezetőséget. Elnök: Agbaba Mihály, igazgatóság: Molnár Ferenc, Solti Máttyás, Apró Lukács, Rekczyk Máttyás, Bata Sándor, Bata Nándor, Bognár Márkus János, Ladóczki György, Korniyk József és Babinszki Urbán. Felügyelőbizottság: Nagy Ádám János, Csöre Pál, Nagy István, Kollár János, Farkas Ferenc, Remete Ferenc és Apró János. Hogy a malom súlyos helyzetén segítsenek a közgyűlés háromtagú bizottság kiküldetését határozta el, ezek a tagok felkeresik majd a szövetkezet tagjait és részjegyeket vétetnek velük, — más kivezető ut nem igen kínálkozik. Agbaba Mihály nagy feltűnést keltő nyilatkozata következett ezután. A városelnök bejelentette, hogy az igazgatóság felszólította Solti Máttyás ügyvezető igazgatót egy 80.000 dináros tétellel számoljon el 8 napon belül. Solti azonban a kitűzött időre nem jelenkezett, mire az ügyet átadták a bíróságnak.

Solti erőlyesen visszautasította a gyanusítást.

Ő több, mint százezer dinárral vállalt kötelezettséget a malomnál, arról nem tehet, hogy a könyvvitel rendetlen, hibás vagy éppen rosszakaratu.

A sürgős tőke szükségességére való tekintettel Agbaba elnök indítványozta, fizessék ki a központi szövetségnél lévő 12.000 dináros tartozásukat s így talán a szövetség segítségükre lesz majd egy körülbelül 130.000 dináros kölcsön megszerzésében. Agbaba vá-

roselnök tavaly már kérvényezett gyorssegélyt, a földmivelési minisztériumban ígéretet is kapott, a gyorssegély azonban mind a mai napig nem érkezett meg Kanizsára. Agbaba elnök ezután a vezetőséget ért vádalk és bántásokra válaszolt. Elmondta, hogy annak idején részjegyekből mindössze 130.000 dinár jött be s így a malom-építéshez szükséges további 350.000 dinárt az igazgatóság adta össze vagy vállalt érte garanciát, az igazgatóságot tehát nem illetheti vád, többet tett a szövetkezet érdekében, mint bárki más. A malom pangásának a propagandahiány az oka.

A közgyűlés végül megszavazta azt az indítványt, amely azt célozza, hogy mindazok, akik pénzt adtak a szövetkezetnek, elismervényt kapjanak az igazgatóságtól.

A városi képviselőtestület vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a Kanizsán felállítandó állami adóhivatal kérdésének megoldása érdekében. A képviselőtestület ugyanis meg 1936-ban elhatározta, hogy ha az állam adóhivatalát létesítene Kanizsán, akkor a város helyiséget bocsát rendelkezésére valamint fűtést vállaltat és egy szolgát is. A pénzügyminisztérium most a noviknezeváci adóhivatalon keresztül átiratot intézett a városhoz, amelyben megkérdezi, fenntartja-e korábbi határozatát a város.

A vasárnap rendkívüli közgyűlésen egyhangulag elhatározta a képviselőtestület, hogy az 1936-ban hozott határozatot változatlanul,

teljes terjedelmében fenntartja, mivel kedvező a várostra, de Martonos, Horgos és más közeli községekre

is kedvező. Az említett helységek adófizetői tudják a legjobban, milyen kellemes volt télen félnapokat tölteni fagyoskodva a kompon, csak azért, hogy adót fizethessenek. A képviselőtestület végül a Mikó József halálával megüresedett számvizsgáló helyet Apró Istvánnal töltötte be.

Vetéskilátások a Vajdaságban

A buza Bácskában valamint a Vajdaság többi részén igen jó aratást ígér, mert a májusi esők a buza fejlődését igen kedvezően befolyásolták. A szakértők véleménye szerint az idén 10—15 százalékkal kisebb lesz a hozam a tavalyinál, de azért az eredmény így is igen szép lesz, mert a tavalyi év különösen jó volt.

Katasztrális holdanként 10—12 mázsa buza várható.

A minőség is elsőrangú lesz különösen a bánkúti rozsnál, amely fő kiviteli cikk. A buszakár lényegtelen. Az árakról még semmi biztos nem mondható mindaddig, míg a kormány meg nem állapítja az intervencionális árakat, ami — mint jelentettük — 8—10 napon belül megtörténik. Spekulációs és határidős üzleteket 145 dinárral kötnek a bácskai áruért agasztusi-decemberi szállításra. Az okukoricánál az irányzat szilárd, mert a nagy kivitel és a belföldi nagy fogyasztás a tengeri árat kedvezően befolyásolják. A nagy sertéshizlálók 117—120 dináros árat fizetnek mázsánként.

Az új kukorica szépen fejlődik.

A második kapálás folyamatban van kis késéssel ugyan, de remélhető, hogy a késést a szép idő

helyreépítolja. Az új korpára is kötnek már határidős üzletet, mert a malmok már jó előre gondoskodnak, hogy korpakészletüket elhelyezzék. A korpa ára 95—100 dinár új zsákokkal együtt.

Az árpa és a zab is szép aratást ígér.

Az új árpát már helyenként vágják s 10—15 nap múlva már piacra is lesz.

□ A Narodna Banka helyzetjelentése. A Narodna Banka június 15-i jelentése a következő: Aktívák a fedezetek 0.2 millióval 1.919.2 millióra emelkedtek, a fedezethez nem tartozó devizák 27.8 millióval 558.7 millióra csökkentek, a kölcsönök 17.8 millióval 1.811.6 millióra csökkentek, a különböző aktívák pedig 17.3 millióval csökkentek és mai értékük 2.099.2 millió dinár. Passzívák: A bankjegyforgalom 143.5 millióval csökkent és 7.065.2 millió dinárt tesz ki, a látra szóló kötelezetvények 76.7 millióval 1.847.1 millió dinárra emelkedtek. Az aktívák illetve passzívák összege 9.666.1 millió dinár. A bankjegyforgalom a látraszóló kötelezetvényekkel együtt 8.912.4 millió dinárt tesz ki. A fedezet a 28.5%-os primmel együtt 2.466.2 millió dinár 27.67 százalékos fedezettel. A pénztárakban levő arany a 28.5 százalékos primmel együtt 2.452.3 millió dinárt tesz ki 27.51 százalékos fedezettel.

□ **Ovcán robbanóanyaggyárat építenek.** A pancsevói rétben fekvő Ovcsa községben robbanóanyaggyár alapítására adtak engedélyt. A gyár működését 650.000 dinár alaptőkével kezdi meg.

a lovat, ha beültök a fejedelmiségre.

Ebben aztán meg is egyeztek szép barátságosan.

— De hát mit vétett Teleki ellen az a szegény szerzet?

— Thököli érdekében agitált.

— Ennyi az egész? No, hiszen akkor sok főt leültethette Teleki uram. A székelyek például alig várják, hogy beüssön Thököli.

— De hiszen Teleki az országgyűléssel őket is felültette a fejedelem ellen.

— Fel, de attól tartok, hogy nem sok öröme lesz benne!

Közben mindhárman megvacsoráztak s Miskának is jutott bőven harapni-meg innivaló.

Cserei aztán behívatta a legényét s megparancsolta, hogy nyergeltesse meg egyik vezetéklovát.

Szántó ugyancsak hálálkodott, amikor megtudta, hogy lovat kap maga alá s így még az éj sötétjében el-kinyargalhat Teleki közelségéből.

— Köszönöm, magyar testvéreim, irántam való jószágukat, — mondotta férfias háláérzettel. — Talán jön még alkalom, hogy megszolgálhatom. S úgy érzem, meg fogok fizetni még Telekinek is, a korbácsütéseikért.

— Hová megy most, Szántó uram? — kérdezte Apagyi Gábor.

— Toronyiránt Thököli fejedelem táborába.

— Nos, akkor ott nemsokára találkozunk!

— Esetleg mind a hárman, — tette hozzá mosolyogva Cserei Mihály.

— Na, ha már te is így beszélsz, te magyarfaló lófi székely, — nevetett Apagyi is, — akkor ugyan rosszul áll a szénája Teleki uramnak!

*

De Teleki Mihály maga is tudta, hogy mindent kockára tett. Lázás buzgósággal készült Thököli visszaverésére. Országszerte meghordoztatta a véres kardot: — Jönnék a tatárok! — Elrendelte a közfelkelést, bevágta a moldvai és havasalföldi szorosokat és gondoskodott az azokban lévő erődök kijavításáról, fölszereléséről.

Jönnék a tatárok!

Ez a vészkiáltás borzadályt és rémületet keltett mindenfelé. A tatárok, dacára több évszázados európai tartózkodásuknak, ekkor is épp olyan vad és barbár hadviselő féi voltak, mint negyedik Béla idejében: tüzvész, öldöklés, halál jelezte útjokat, amerre jártak s ami még rosszabb: tömegestől hajtották el a népet rabszolgaságba. Még történetünk idején is nagyon sokan sanylódték tatár rabságban abból a fényes nagy erdélyi seregből, amely Rákóczi György szerencsétlen lengyelországi hadjárata idején a kutyafejűek fogságába esett.

Hát hiszen az volt Thököli legnagyobb gondja is, hogy a tatárok segítségét a fejedelmi trón elfoglalására igénybe vegye ugyan, de aztán úgy forgathassa a dolgokat, hogy minden dolásukat lehetlenné tegye. Majd látni fogjuk, mennyiben valósíthatta meg ezt az igyekezetét.

Szántó még azon az éjszakán csakugyan kiszökött Radnótból és uttalan utakon a határ felé igyekezett, hogy Thököli táborához csatlakozhassék. Az elszünetett bántalom keserű bosszuszomjai égetett be a lelkébe Teleki ellen s míg a kormányelnök nagy, lázas hadikészüldősei közben elfeledte az egész históriát, Szántó legfőbb céljával tüzte ki, hogy bántalmazóján bosszut álljon. Ennek aztán iszonyu következményei lettek Telekire nézve...

Apagyi Gábor Johannával és Miskával visszatért Thököli táborába; az öreg Veteráni generális pecsétje mindenfelé megnyitotta előttük az utat.

— Igazában nem járja, édes egy szívem, — szölt Apagyi utközben Johannához, — hogy mindenfelé így magammal hurcollak téged. De mondd, mit tehetnék egyebet? A táborban, annyi sok szilaj férfi között nem hagyhatlak. Le sem telepíthetlek sehoh, mert ahol mi jelenleg otthon vagyunk, az idegen világ, a két magyar ország pedig nekünk most nem hazánk.

— Oh, édes jó uram, — mondotta a fiatal menyecske, aki apródöltözötben kísérte az urát, — hát nem szép így az élet? A lovaglást már úgy megszoktam, mintha egyenest lóra születtem volna. Nem törődés nekem az utazás, hanem kalandozás. S aztán így mindig kigyelmed mellett lehetek.

— Jó pipa az a peccenyestűtő, — szölt közbe Fekete Miska. — Talpraesett, huncut ember, aki or-

ránál fogva vezeti a generálisokat. Kíváncsi vagyok, mennyire megy majd a nagy kémkedéssel.

— Ármányos, elszánt ember az a Rontó Mózes, — mosolygott Apagyi, — meglátod, Miska, az még valami nagy dolgot művel.

— De hát nagy jó uram nem hirdette ki a fejedelem üzenetét az országgyűlésen.

— Csakugyan, megbízásomnak ezt a részét nyíltan nem teljesíthettem. Hiszen Szántót is azért akarta lenyakaztatni Teleki, mert a követek közt Thököli mellett izgatott. De nem is volt szükséges, hogy személyesen megjelenjek. Elegendő kiáltványt juttattam közéjük egy megbízható székely góbé utján, aztán meg szóval is üzentem.

Hát hiszen jó is volt, hogy Apagyi nem mutatkozott az országgyűlésen, mert az Teleki javaslatára fölhatalmazást adott neki, hogy a Thökölivel egyetértőket, akik az ő embereit »levéllel vagy izenettel magukhoz nyilván vagy titkon járlatnák«, nemességükre való tekintet nélkül elfogathatja és mindaddig fogva tarthatja, míg ügyük ítélet alá nem kerül s hogy ebben minden tiszt tartozik Telekinek segédkezni.

Ha kit ezek után a Thököli melletti izgatáson rajtaérnek, az bizony már le is mondhatott az »le-térről«.

(Folytatjuk)

BEOGRÁDI ÉRTEKTÖZSDE

Devizák: (kínálat — kereslet dinárokban) + 23.5% prim.

Junius 20.

London (egy font) 209.30—206.10, Páris (100 frank) 118.67—116.37, Newyork (100 dollár) 4443.62—4383.62, Genf (100 svájci frank) 1065—995, Milánó (100 líra) 234.95—231.85, Prága (100 esk) magánkliring 151.20—148.80, Amszterdam (100 holl. frt.) 2376.50—2338.50, Berlin (100 márka) 1787.13—1770.12, Brüsszel (100 belga fr.) 760.50—748.50, Szaloniki (100 arachma) 21.60—30.90, Varsó (100 zlot) 840.38—832.02, London magánkliring 259.60—256.40, Berlin magánkliring 1440—1420 — **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölcsön 100 50—100, kötés 100, 7 százalékos Hip. bank kötvény 100.50—100 kötés 100 8 százalékos külföldi kölcsön—100, kötés 100.50, 7 százalékos külföldi kölcsön—92, 4 százalékos agrárkölcsön—82 kötés 62.50, 2 és fél százalékos Ratna Steta 464—463, kötés 463—460 6 százalékos bégluk 88.25—87.75, 6 százalékos dawlmát agrár 86.25—85.75, kötés 85.75. — **Részvények:** Narodna Banka—7375

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai 78-79 kilós, Noviszád környéki 146—148, Szombor környéki 145—147, középbácskai 146—148 felsőbácskai 80 kilós, 2 százalékos 146—147, tiszai I. uszály 80 kilós, 2 százalékos 148—150, begai uszály 79-80 kilós, 2 százalékos 147—149 tiszai csatornai uszály 80 kilós, 2 százalékos 147—149, felsőbánáti 80 kilós 2 százalékos 145—147, délbánáti vrsaci paritásban 78-79 kilós, 2 százalékos 148—150, szerémi 78-79 kilós 2 százalékos 146—148, szlavóniai 78-79 kilós, 2 százalékos 147—149, Rozs, bácskai 72 kilós, 2 százalékos 135—137 50, Arpa, bácskai 64-65 kilós 147.50—150, Zab 144—146, Tengeri, bácskai 119—120, bánáti 116—118, vrsaci paritásban 118—119, indiai paritásban 119—120, uszály 116—117. — **Buzalisz, bácskai és bánáti állomások:** nullás gg és g 230—240, kettes 210—220, ötös 190—200, hatos 170—180, hetes 145—155, nyolcas 115—120, szlavóniai és szlovéniai állomások nullás gg és g 225—235, kettes 205—215, ötös 185—195, hatos 165—175, hetes 140—150, nyolcas 115—120. **Buzakorpa:** jutásokban bácskai 108—110, szerémi 104—106, bánáti 100—102. **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2 százalékos zsák nélkül 295—300. **Sertézsír** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1400—1420. Irányzat: tartott. Forgalom: közepes

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 145—147, bácskai 145—147 szerémi k. d. 145—147, szlavóniai k. d. 146—148, felsőbácskai k. d. 145—147, bánáti 143—145, felsőbánáti 143—145, Tisza, bácskai uszályból 147—149, Tisza, bánáti uszályból 147—149, dunai hajórakomány, Bácska és Bánát 147—149, csatornai hajórakomány 146—148, begai hajórakomány 146—148, Rozs, bácskai vasut 137—139, Zab, bácskai vasut 144—146, szerémi és szlavóniai 144—146, Arpa, bácskai 63-64 kgos 152.50—155, szerémi 63—64 kgos 152.50—155, Tengeri, bácskai vasut prompt 117—119, Bab, bácskai fehér 295—300. **Buzalisz,** nullás gg és g 232.50—242.50, kettes 212.50—222.50, ötös 192.50—202.50, hatos 172.50—182.50, hetes 147.50—157.50, nyolcas 115—120. **Korpa,** bácskai 108—110, szerémi 104—106. **Sertézsír,** új nagyhordókban 13.75—14.75, új közhordókban 13.75—14.75, új kishordókban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 13.50—14.50. **Füstölt szalonna** 14—15, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13—14. Irányzat: kukorica tartott, különben változatlan. Forgalom: 62 1/2 vagon.

SPORT
30 csónak indul 94 evezőssel a vasárnapi noviszádi versenyen

Ismételten jelentettük már, hogy vasárnap Noviszádon rendezik meg a dunai zóna evezősbajnokságát, amelyen Noviszád, Beograd, Zemur, Pancsevó, Szmederevó, Vukovár és Oszijek evezősei indulnak.

A 12 számból álló verseny részletes műsora a nevezésekkel a következők:

- 1. Versenynegyes kormányossal:** V. K. »Beograd«, »Bob«, »Szartid«, »Szmederevo«, »Danubiusz«
- 2. Versenyszókf ifjúság részére:** V. K. »Beograd«, »Bob«, »Szartid«, »Dunav«, »Szmederevo«, Pancsevo
- 3. Palánkos négyes kormányos:** V. K. »Beograd«, »Bob«, »Drava«, »Oszijek«, »Danubiusz«
- 4. Versenyszókf:** »Szartid«, »Szmederevo«, »Dunav«, »Pancsevo«, »Danubiusz«, »Bob«
- 5. Versenykettős korm. nélkül:** V. K. »Beograd«
- 6. Palánkos négyes korm., ifjúság részére, 18 éves korig:** V. K. »Beograd«, »Bob«, »Szartid«, »Szmederevo«
- 7. Versenynegyes korm. nélkül:**

- V. K. »Beograd«, »Bob«, »Danubiusz«
8. A dunai monitorok legénységének versenye
9. Versenynegyes kormányossal, ifjúság részére: V. K. »Beograd« és »Bob«
10. Versenykettős párevezős: V. K. »Beograd«, »Szartid«, »Szmederevo«, »Dunav«, »Pancsevo«
11. Versenynyolcas: V. K. »Beograd« és »Bob« Beograd
12. Versenykettős kormányossal: V. K. »Beograd«

A versenyen tehát összesen 30 csónak vesz részt 94 evezőssel. A táv állóvízben 2.000 méter volna, a Dunán tehát kb. 2.400 méter lesz, a vízben lefelé. Rajthely a szigeti halászkónál, cél a Danubiusz otthona előtt.

A közönség a rendkívül érdekesnek ígérkező versenyt a strandról vagy a Danubiusz mellett felállított lelátóról (tribünről) nézheti végig. Belépődíj a strandon 10 dinár, bérleteseknek 5 dinár, a lelátón 20 dinár, diákoknak 5 dinár.

FELFÜGGESZTETTÉK AZ MLSZ ÖNKORMÁNYZATÁT

A magyar futball szoros nemzetközi kudarcai az illetékes hatóságok szemében megértették azt a meggyőződést, hogy a bajt csak gyökeres intézkedéssel lehet megszüntetni. Eppen ezért a belügyminiszter a kultuszminiszter javaslatára felfüggesztette a Magyar Labdarúgók Szövetségének és a Játékvezetők Testületének önkormányzatát. Az indoklás szerint »a magyar futball szelleme erősen elzárkózott a sport-szerűség gondolata szorult gyakran háttérbe, hanem a nemzeti fontosságú feladatok jelentősége is szenvedett... A keresztény és nemzeti szellemű, de ugyanakkor sportszerűségben és szakszerűségben is erős labdarúgó szövetséget csak teljes átépítő munkával lehet megteremteni...« Az MLSZ és a JT ügyeit ezután felső fokozaton Gidófalvy Pál dr. kormánybiztos intézi az OTT tisztikarából alakított négyes bizottsággal, amelynek tagjai: Prém Lóránd dr. Mészáros Ottó dr. Arató Géza és Pluhár István.

Ez a határozat, amelyre a közvélemény szerint is már régen szükség volt, nagy meglepetést keltett a magyar sporttársadalomban.

NEMZETKÖZI EVEZŐVERSENY BEOGRÁDBAN

A Jugoszláv Evezős Szövetség jövő vasárnap, július 2-án rendezik meg Beograd bajnokságát, amelynek négy számában (kormányos nélküli párevezős, kormányos és kormányos nélküli négyes, nyolcas) külföldiek is indulnak. Ezekre a számokra magyar, német, olasz, román és svájci evezősök

kaptak meghívást s a svájciakat kivéve valamennyien be is neveztek. A versenyen természetesen a legjobb jugoszláv evezősök is indulnak ugyancsak a szpliti HVK és Guszár, a zagrebi Guszár, valamint a dunabánsági evezősök színe-java. A verseny eredményei alapján állítják össze azt a jugoszláv csapatot, amely július 9-én Budapesten részt vesz a nemzetközi versenyen.

Az országos evezősbajnokságot augusztus 12 és 13-án rendezik meg.

Rövid sport hírek

A jugoszláv Józán Ifjak Egyesülete központjának nyaralási akciója. A jugoszláv Józán Ifjak Egyesülete központjának az idén hosszas előkészítés után sikerült tétő alá hozni a nyaralóját. Az egyesület központja ezzel kapcsolatban elhatározta hogy a nyaralót is propaganda műsorába veszi s az idén mindenkinek lehetővé teszi, hogy nyaralhasson a kék Adrián, amelynek partja minden kétséget kizáróan Európa egyik legszebb tája. Mivel a tengerparti nyaralás eddig igen költséges volt s a diákok és a szegényebb ifjúságnak nem volt módjában az egészséget adó dalmát partokon üdülni; az egyesület központja minimális díjazás ellenében mindenkinek vendégül lát nyaralójában. Különösen az ifjúság minél nagyobb számában történő jelentkezését várják, elvégre leginkább az ő érdekükben történt a mozgalom és a nyaraló elkészítése. A nyaraló-telep megnyitása alkalmával az igazgatóság gondoskodott jó bácskai konyháról is, hogy vendégeinek nyaralása minél otthonosabb

legyen. A nyaraló igazgatója dr. Prodanovics Nikola noviszádi gimnáziumi tanár, közelebbi felvilágosítással szintén ő szolgál.

Bíróküldés a noviszádi alszövetség vasárnapi mérkőzéseire: Noviszádon Teksztül—Szlovácsi Milnovics, Vrdnik Rudar—Cement SK Gaál, Bjelinán Szemberija—Latyarak SK Petrovics Petar és Csurugon Hajduk—NFK Jokszics.

A Hungária ma indul el négyhetes külföldi útjára. A pesti kékfehérek pénteken Lipcsében, vasárnap Berlinben és a jövő héttől kezdve Svédországban játszanak.

Hackney amerikai egyetemi hallgató Los Angelesben 17.09 méteres dobással győzött a súlylökésben.

Gorsék (Primorje) vasárnap a lyublyanai atlétikai versenyen 2 perc 33.4 mp-re javította a jugoszláv országos rekordot az 1000 méteres síkfutásban.

Puncsevó és Mitics jugoszláv teniszjátékosok Párizsból Brüsszelbe utaztak, ahol a Racing nemzetközi versenyén megnyerték a férfipáros, Puncsevó pedig ezenkívül a férfifélszben is első lett.

A német lapok szerint a beogradai Jugoszlávia vasárnapi hannoveri mérkőzésén »nagy tudást és jó technikát árult el.«

Vadászgyűlés Pancsevón. A Pancsevón 18-án megtartott vadászgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a terület regyvedrészt, mint kíméleti területet, senki nem vadászhatja. A nyulvadászati évtőke 1-én kezdődik, minden tag 1—1 nyulat lőhet vasárnap és csütörtökön. A vendégdíj nyulra 20 szarvasvedra 10 dinár fejenként. Helybéli vendég nem lehet. Az első körvadászati teljes jövedelme a közös pénztárt illeti. Ez a jövedelem azt szolgálja, hogy a társaság vérfelfrissítés céljából távolabbi területekről nyulakat hozat és enged ki területén.

Futball-eredmények

LATYARAK: LSK—bjelinai Szenteria 4:2 (1:2), minősítő mérkőzés az első osztályba jutásért.

PANCSEVO: Jedinstvo—Elektrika (Beograd) 4:3 (2:1), barátságos

VARAZSDIN: Szlávia (V)—Szlávia (Oszijek) 2:0 (1:0), barátságos.

BÉCS: Rapid—Waldhof 2:1 és Vienna—Waacker (München) 7:2.

MALIGYOS: Bela Zvezda—Krivaja 7:2 (3:2), járási serlegmérkőzés. Góllövők: Horváth (3), Babi (2). Elek és 1 öngól, illetve Szimin (Krivaja). A mérkőzés a nagy esőtől felázott pályán folyt le.

B. TOPOLA: JAK—feketeci Spárta 4:2 (3:0), járási serlegmérkőzés. Játékvezető Rudics (Szubotica).

GÁKOVÓ: Elektro—Batina SK 2:1, barátságos. A batina csapat jobb volt, de a hazai közönség és a hazai játékosok megfosztotta a megérdemelt győzelemtől.

MITROVICA: Gragyanski—Podripye 4:1, barátságos.

KISZÁCS: Tátra—Trgovacki (Noviszád) 2:1, barátságos.

VRAC: Belackval AK—Viktória 1:0 (1:0), barátságos.

RUMA: Zvezda—Vitéz (Zemun) 5:2 (2:1), barátságos.

ASZTALI TENISZ

A kikindai KIE csapata vasárnap Noviknezevácson vendégszerepelt s ott 16:7 arányú szép győzelmet aratott. A Kiss vendéglőben nagyszámú közönség előtt lejátszott mérkőzésre a két csapat így állt fel: Kovacs Zoltán, Zolinka Zoltán, Bokor György, Kovacs Géza és Forray Ilonka (Noviknezevác), illetve Fehér Ernő, Keszier, Szabó Tibor, Gebhardt Jakab és Moldvay Bözsi (Kikinda).

URANIA MOZI

„SZERELMI LAVINA“

Főszereplők: Luis Trenker, Carla Rust, Charlotte Daudert, Paul Heidemann

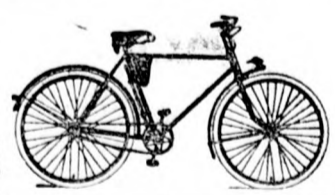
A noviszádi mozilátogatók közül bizonyára sokan emlékeznek még Luis Trenker, e sokoldalú művész könnyekig kacagtató vigjátékára a Szerelmi lavinára. A filmet az őszi szezonban mutatta be az Uránia fényes sikerrel s most, közönségre, két napig újra műsorára tűzte. Megszokott dolog, hogy a férfiak üldözik szerelmükkel a nőket, a Szerelmi lavinában ennek homlokegyenest ellenkezője történik. Tóriszánért valósággal üldözik a nőket, akik gyakran csak radikális eljárással lehet megmenekülni a kitarító, dugdagdag ostromlókától. A titok egyébként abban rejlik, hogy a világhírű símeszter nevében a szentkristófi hotel irogat szerelmes leveleket a világ gazdag nőlgyeinek, a szálloda igazgatósága ugyanis szerződtette Toni (Luis Trenker) s így csalogatja magához a vendégeket. Vidám jelenetek végtelen sorozata után a rejtély megoldódik, de Toni már nem haragszik — végül mégis beleszeretett egy lányba s menyasszonyát mégiscsak a szálloda igazgatóságának köszönheti. A Szerelmi lavina csak ma és holnap megy az Urániában.

ÉRTESÍTEM a n. b. nevűmet, hogy július 1-től **műtermemet áthelyezem** Nićin palota félmelét
FOTO ADLER, Szubotica

„Orthopäd“ cipőket
minden fájós lábba, a leújabb módszerek szerint garanciával készít
Gál István, Szubotica Žrnjinski tér 2

Teniszrakettek
Teniszlabdák
Künzel és Slassenger
hurok
Szakszerű rakettjavítás
Bala V. Sin, Subotica

SIESSEN
Szenes-nél
kerékpárt választani!
Nagy választék! - 10.000 D. balesetbiztosítás

HETZEL tricurók
kedvező áron, gyári garancia mellett kaphatók. - A gyár már 75 éve áll fenn és ezért tapasztalatokban igen gazdag
Prospektust díjtalanul küld a készítő
J. HETZEL, Nove Šove (Bačka)

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád
(Leszállított nyári helyarak)
Csak kedden és szerdán közkívánatra megismételjük a pompás vigjátékot:
Szerelmi lavina
LOUIS TRENKER

3 csepp
„Növényharmat“
űdit, frissit, hűsít! Hőség idején, bágyadtságánál, kimerültségénél utazásnál, sportnál homlokra dörzsölve varázslatosan hat! Kockacukron vagy vízzel véve szomjat olt jó közérzetet biztosít. Ez az ezerjő háziszser csak zöld üvegekben valódi. Ára 12 dinár. Kapható patikákban és jobb üzletekben. 190

ALLÁST KERES
MEGBIZHATÓ iparos állást keres mint bankszolga, pénzbeszedő, irodaszolga vagy használó más állást. Beszél szerbül, magyarul és németül. Beléplet azonnal Verna József Noviszád, Milesevszka 14 4357

ELADÓ
VENDEGLŐ és étkezde Noviszád kelterületén, forgalmas helyen berendezéssel eladó, lakással azonnal átadó. Cím a kiadóban. 4287

NAGY PÉSELT TÉGLA eladó. Noviszád, a selyemgyárral szemben. 4364

SÜRGŐS ELADÁS! Emeletes ház vendéglővel, 2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, még kiépíthető telekkel, több mint 10% hozadékkal 330.000 dinárért jóval a tényleges értéken alul eladó. Egyedüli megbízott: Ingatlanforgalmi Iroda, Noviszád, Zselyeznicska 1. 4356

VENDEGLŐ forgalmas helyen, konyhával elköltözés miatt leltárral együtt eladó Noviszád, Vojvode Marka Miljanova 9. 4355

SZFP RÉZ-ÁGY matracal, konyhaszélzási és apróságok azonnal olcsón eladók. Noviszád, Njegoseva 28., az udvarban. 4359

KERESLET
HIVATALNOKNÓ jó kézirással, úllami nyelvtudással azonnali belépésre kerestetik Ajánlatokat: »Törökvo« jellegével a kiadóhivatal továbbít 4354

HASZNÁLT 2 m nagyságú ablakokat keresek megvételre. Pető Lajos, Temerin. 4362

ÜGYES varrólányokat felvesz »Tessa« szalon, Noviszád, Kralja Petra I. 5 4361

ÜGYES fényképészegéd, vagy segédnő azonnali belépésre felvétetik Szubotica Dunav Artillerszki 5. 292

TANONC 4 középiskolával július 1-re felvétetik. Fotó Adler, Szubotica. Dunav Artillerszki 5. 281

KITÜNŐ ALLAPOTBAN lévő National register kasszát (három-négy személyest) keresek megvételre. Papius, Buza Ernő Petrovgrad. 4342

KÜLÖNFÉLE
Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apo-teka Küchler, Vrsac. 2474

VILÁGHIRŰ Molnár Moser kölnivizek különféle illatokban és nagyságu originál üvegekben kaphatók. Jugoszláviai főlerakat »Jugo Diana« Szubotica Karadzitsyeva ul. 12. Bárányszálló mellett. Minden szaküzletben kapható.

AUTÓK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban, felszerelésben és alkatrészekben állandó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat, DKW, Wanderer, Audi és Horch. — August KUTALEK, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

SZEPÍŐT, pattanást, hámlást, orrvöröszödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-tár, Szubotica.

BÁCSKA-TOPOLÁN A JAK ELLENBEN A FEKETICSI SPÁRTA 7:0 ARÁNYU VERESÉGET SZENVEDETT
Régente Spárta Athénnel versenyzett, S e verseny néki dicsőséget szerzett Diszkoszdobásban, ugrásban, futásban. Gerelyvetésben úgy, mint birkózásban. Le, mert a futball van divatban máma, Futball-versenyben áll ki JAK-kal [Spárta, Am — amint látszik — ez új sport terén Nem használ neki ősi név s erény: Divattal együtt fordult a szerencse: A JAK a Spártát hét nullára verte.

FANYAR TÓBIÁS

SCHICHT RADION
Kiméletelesen mos!
Sulykolás és kefélés nélkül, csakis Schicht Radion-nal való rövid ideig tartó kifözéssel lesz a ruha ragyogó fehér.
A szövédeket kiméli, a főhőnemű tovább tart és ragyogó fehér -
RADION-FEHÉR! marad

MÁRKÁS RAKETTEK raktáron Rakettek hurozását vállaljuk. TRUPPEL BÉLA, Noviszád, Dunavsza 7. 3395

TARTÓS ONDOLALÁSOK gőz és villany keratinos olajban újszerű eljárással, garanciával. A legdivatosabb kivitelű frizurák minden változata Ábrahám dipl. hölgyfodrász, Szubotica, Zmaj Jovin trg 1. »Napló« mellett. 288

Irodai felszerelés
minden iparos és kereskedő részére
csak 198 dinár.
3 darab oktáv nagyságu bekötött „SZAMLA-KÖNYV“ nyomással.
2 darab bekötött nagy „SZAMLA-KÖNYV“ nyomással.
3 darab bekötött „Notta“ nyomással.
3 darab bekötött „Nyugta“-könyv nyomással, pénzfelvételek nyugtázására.
100 darab levélpapír nyomással.
100 darab boríték nyomással.
3 darab grafit iron
1 darab ironhegyező.
1 darab törlogumi.
6 darab vegyes toll
1 darab itató
1 irat-tartó a pósta eltevésére.
Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!
T. T.
R. BAJ, Zagreb
Draskovicseva ul. broj 16
Olvassa el holnapi hírdetésünket!

A REGGELI UJSÁG
A MAGYARSÁG LAPJA
Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A Magyarországi Irodalmi és Művészeti Társaság elnöke: **Blazsek Ferenc**
Prezipata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno — Megjelenik naponta Post. čekovni račun — Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692